ISSN2560-5674

ШУМАТОВАЦ

Лист ученика Пољопривредне школе „Шуматовац“ - Алексинац

јануар, 2020. број 3

О ПРОЈЕКТУ „Иновативна практична настава у пољопривреди"

Сандански

Пољопривредна школа
ШУМАТОВАЦ
Алексинац

FONDACIJA TEMPUS

Erasmus+

Шуматовац, лист ученика Пољопривредне школе „Шуматовац"

Издавач: Пољопривредна школа „Шуматовац"

Адреса редакције: Тихомира Ђорђевића, бб.

Телефон: 018/800-792;

polskol@medianis.net; www.sumatovac.edu.rs

CIP: Каталогизација у публикацији Народне библиотеке Србије, Београд, 373.5 (497.11)

Публикација излази годишње.

ISSN 2560-5674

COBISS.SR- ID 230448140

Директор: Јасмина Тончић

Уредници:

Драгана Ранђеловић

Снежана Станковић

Фотографија: Валентина Милошевић

Штампа:

„Тахограф Плус", Трњане

Пољопривредна школа „Шуматовац“
Из разговора са директором, Јасмином Тончић, издвајамо...

Редакција: Почело се са радовима на новом објекту наше школе. Како теку радови и каква је динамика планирана? Шта можемо очекивати у погледу пресељења? Какве све погодности нова зграда нуди у погледу наставе и школског живота?

Директорка: У току претходне године израђена је потребна документација за наставак градње новог школског објекта, а радови су почели 1. августа. Рок за завршетак радова је 6 месеци. Велику финасијску, као и стручну помоћ школи је пружила локална самоуправа. У току градње одржано је неколико градилишних састанака са представницима Министарства просвете, науке и технолошког развоја, извођача радова и општине Алексинац.

У складу са уговореним обавезама, радови су текли према утврђеном динамичком плану. Завршетком грађевинских радова друге и треће фазе биће финализована изградња објекта, а за наредни период, сезону пролеће-лето, остаје уређење дворишта и радови који су неопходни да се школа стави у функцију у септембру 2020. године. Тако би школски објекат могао да почне са радом већ у школској 2020/2021. години.

Пресељењем у нови објекат, ученици и наставници добили би адекватне услове за рад са савременим учионицама, кабинетима и лабораторијама. Поред тога, нови школски објекат обогаћен је посебним простором за педолошку лабораторију, ветеринарску амбуланту и мини пекару. Фискултурна сала део је школе са изузетним условима за обављање наставе и других спортских активности. Школа би могла да ради једносменски. Самим пресељењем у нови објекат школа би добила могућност проширења својих активности и пружања различитих услуга, као и услова за пријатан школски живот.

Редакција: Наша школа је позната по томе да традиционално узима учешћа у различитим пројектима. Приближите нам активности тренутно активних пројектних сарадњи, као и планове за будућа дешавања.

Директорка: И ове године школа је учествовала на разним конкурсима и добила неколико пројеката који су реализовани у овој години, а неки ће трајати по две или више година.

Конкурсом „Одговорно у заједници“, који је у току године расписала Војвођанска банка, за пројекат школе Семинари за фармере, добили смо подршку у виду 15 рачунара за помоћ у спровођењу планираних обука за заинтересоване пољопривредне произвођаче. Обуке ће се одржавати у периоду од марта до маја месеца 2020. године за различите актуелне теме из пољопривреде и сточарства.

У току године остварили смо и учешће у Пројекту „FAIR III за младе“, који се реализује у средњим школама у Нишу и Алексинцу, у сарадњи са Министарством просвете, а носилац пројекта је Удружење Ромкиња „Освит“. Планирано је да реализација радионица у школама почне у октобру, као тридесетомесечни програм, који се заснива на вршњачкој едукацији о здравим стиловима живота, ненасиља, родне равноправности, оријентисано на позитивно формирање младе личности и решавања актуелних проблема младих у средњим школама.

У новембру месецу спровели смо Пројекат „Иновативна практична настава у пољопривреди – праксом до резулатата“, који је одобрен и финансиран од стране Темпус фондације, по Ерасмус плус програму, са чак 30.000 еура. Пројекат је реализован у Бугарској, у граду Сандански, за 17 ученика у пратњи 2 наставника. Овим искуством наши ученици су имали прилику да примене оно што су научили у школи у стварном радном окружењу. Учешће у програму имало је за циљ изградњу предузетничких и професионалних вештина код ученика и развој нових вештина, знања и компетенција за примену у животној пракси.

Остварили смо и учешће у другој фази пројекта „Заједно ка средњој школи“, који реализује Центар за образовне политике уз подршку Песталоци фондације у Србији и који ће трајати до 2023. године. У пројекту учествује 10 средњих школа, а вредност пројекта је у добијеној подршци за примену разних алата и инструмената које ће наставници моћи да примене у раду са свим ученицима, а нарочито оним из осетљивих група и у ризику од напуштања школовања.

Учешћем у великом броју пројеката, наша школа пружа ученицима велике могућности усавршавања свога рада, разних видова подршке и помоћи, као и развој ваннаставних активности. Настојимо да овакву праксу наставимо радом тимова који се свесрдно залажу при изради и спровођењу пројеката.

Редакција: Има ли ове године неких погодности у виду стипендија за наше ученике?

Директорка: Сарадњом са социјалним партнерима и ове године школа је остварила могућност обављања практичне наставе у објектима производње хране у нашој средини. Кроз праћење рада школе и наших ученика, послодавци су препознали предности оваквог начина рада и обостраних користи значајних за будућност проширења своје производње преко улагања у стручни кадар које им нуди школа. То смо остварили са Привредним друштвом Mercator d.o.o. из Новог Сада. Ученици образовног профила месар обављају стручну праксу у објектима ИДЕА у Алексинцу и на тај начин стекли су право на финансирање склапањем уговора са послодавцем. Стипендије од по 7.000 динара месечно биће значајна подршка нашим ученицима коју ће добијати у замену за свој рад и залагање на практичној настави, коју обављају два дана у недељи у продавници ИДЕА у делу продаје месарских производа.

Предност наших ђака је и у томе што на тај начин усавршавају своје знање, не само у области самог месарства, већ и тржишта и промета меса и месарских производа, као и предузетништва. Ово је прилика да ученици поред стечених знања и вештина остваре и контакте са послодавцима и тако остваре могућност за запошљавање након завршеног школовања. У октобру месецу су школу посетили представници Mercatora, при чему смо договорили даљу сарадњу и помоћ у вези запошљавања, не само наших садашњих, већ и бивших ученика образовног профила месар, за рад у њиховим објектима у Београду и Новом Саду.

Пољопривредна школа
ШУМАТОВАЦ
Алексинац

Редакција: Волели бисмо да чујемо Ваша искуства са састанака Удружења средњих школа подручја рада пољопривреда, производња и прерада хране, као и о горућим питањима, проблемима са којима се сви срећемо, можда неки заједнички став или стратегију школа из нашег подручја рада.

Директорка: У новембру месецу одржана је редовна скупштина Удружења на Дивчибарама, којој су присуствовали представници скоро свих пољопривредних школа у Србији. Укупан број школа чије је подручје рада искључиво пољопривреда, производња и прерада хране је 31. С обзиром да се из године у годину мењају услови за упис ученика у средње школе, као и да је у опадању број ђака који завршавају основну школу, пољопривредне школе суочавају се са све слабијим интересовањем и остварености уписа у први разред. Говорило се о могућностима увођења пројектне наставе, формирања ђачких задруга, унапређења праксе кроз побољшање услова рада у пољопривреди уз помоћ субвенција за младе пољопривреднике и друго. Наша делатност је специфична и самим тим је потребно доста тога осавременити, подстицати младе људе да се баве овим послом и формирају своја газдинства.

На састанку су донети закључци да се Удружење обрати Министру са заједничким предлогом за помоћ у промовисању и иновирању образовних профила и указивање на значај образовања младих у нашем подручју рада за развој пољопривреде у руралним срединама. Чињеница је да данас пољопривредни произвођачи морају да имају широк спектар теоријских, као и практичних знања и вештина, да буду технички оспособљени за руковање механизацијом, да познају економске и тржишне законитости. У Србији око 45% становништва живи у сеоским подручјима, те је неопходно подићи свест младих за развој пољопривредне производње. Пољопривредно школство је током реформи доживело велике промене и трансформације кроз унапређење практичне наставе и разних лабораторијских испитивања. Квалитетно стручно образовање захтева већа финансијска улагања у механизацију, практичну наставу и едукацију наставника за примену савремених метода рада, па тако већи број школа не може испунити ове услове. Улагање у образовање младих, а нарочито у области пољопривреде, је улагање у будућност Србије, која је претежно земља пољопривреде и сточарства. Разговарало се и о томе да наше пољопривредне школе имају потенцијала за образовање одраслих у области пољопривреде и квалитетну преквалификацију и доквалификацију. Једна од тема била је и начин спровођења државне матуре.

Редакција: У Вашем осврту на претходни период, које бисте ствари у нашем школском животу посебно похвалили, а које, можда, променили? Ваша визија наше школе за период који следи.

Директорка: У току ове школске године, школа је имала доста успешних активности и остварених пројеката, међународних и других сарадњи и учешћа на разним конкурсима, семинарима, трибинама и сајмовима. Школски тимови који су радили на томе, веома су допринели да се остваре овакве активности, а да при том школа унапреди свој рад на многим пољима. Похвалила бих рад, пре свега тимова, али и појединаца који учествују у подизању квалитета школе и чине бољим услове за рад ученицима. Уписивањем у нашу школу, ученици могу, поред учења и стицања знања, да се баве и креативним радом кроз ваннаставне активности, тј. радионице и секције, да буду предузетници у ученичким компанијама, да учествују на сајмовима и изложбама. Такође, организују се стручне екскурзије и посете другим школама у земљи и међународна размена ученика са сличним школама у иностранству. Тако ученици могу да размене искуства на пракси и у учионици, а имају прилику да обиђу знаменита места, туристичке атракције и науче доста о другачијим културама.

Посебно је значајно да у свим активностима школе учествује већина запослених. Сваки успех може бити утолико већи уколико сви тежимо истом циљу и трудимо се да га остваримо. Сви се здушно радујемо што ћемо напокон добити нови школски објекат, са изузетно добрим условима за рад, па ћемо на тај начин моћи да радимо са још више ентузијазма и воље.

Наравно, увек се може радити још боље, али веома ми је важно да запослени и поред све захтевнијих услова за рад у просвети, улажу сав свој труд и користе све могућности за побољшање свога рада.

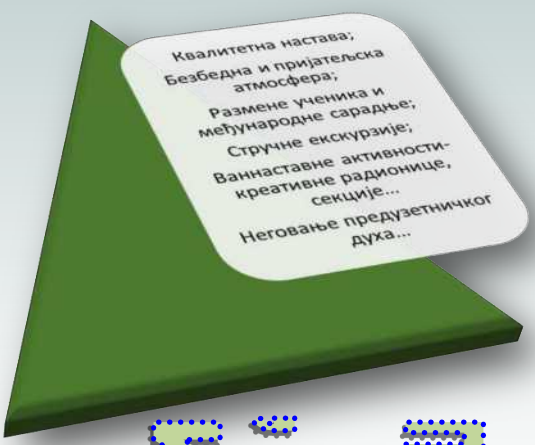

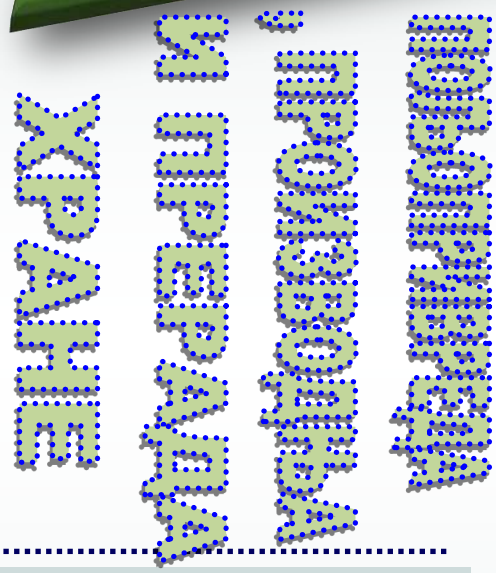

Редакција: Ваша порука ученицима и запосленима у нашој школи.

Директорка: Пољопривреда, производња и прерада хране у нашој земљи, у условима убрзаног технолошког напретка, коначно почиње да налази своје место на светском тржишту конкуренције. Рад наших наставника доприноси усмеравању омладине ка јединој шанси наше земље да производи и прерађује здраву храну, а пре свега да искористи природне ресурсе које поседујемо. Након завршетка школовања на четворогодишњим смеровима ученик може да настави школовање на факултету или високој школи, обавља посао у струци, организује приватни бизнис (пољопривредна или ветеринарска апотека, ветеринарска амбуланта), примени знање на сопственој економији и друго. Трогодишња занимања омогућавају ученицима директан рад у пекарама, месарским радњама, трговинама, млекарској индустрији, а могу се бавити и приватним бизнисом. Сваке године можемо да се похвалимо да имамо успешне ђаке, који уписују факултете равноправно са ученицима из било ког дела наше земље и први су на ранг листама, што указује на квалитет рада у нашој школи. Многи наши бивши ђаци су, пре свега, добри студенти, а касније и успешни предузетници, самостални произвођачи, руководиоци, директори, али и квалитетни радници, који умеју да раде и зараде. Поручујем будућим ученицима да ће се сваки рад и труд адекватно наградити, јер запослени у школи негују пријатељство и заједништво, тако да након завршеног школовања, не само што ће поседовати неопходна стручна знања, већ ће бити богатији и за нека нова пријатељства. Свим садашњим и будућим ученицима наше школе, као и запосленима, желим да честитам предстојеће празнике и поручим да само заједнички можемо остварити своје циљеве у савременим условима живота и рада.

14. МАНИФЕСТАЦИЈА ,,ПЕКАРСКИ ДАНИ“

СПОРТСКЕ АКТИВНОСТИ, ТУРНИРИ И ИГРЕ ЗА УЧЕНИКЕ ОСНОВНИХ И СРЕДЊИХ ШКОЛА;

Игре без граница

ПРЕНОШЕЊЕ БАЛОНА

Пет парова из истог тима држећи балон челом преносе га до циља, број бодова је број успешно пренетих балона.

ПРЕНОШЕЊЕ ПИНГ ПОНГ ЛОПТИЦЕ

Сви ученици учествују појединачно, број бодова је број пренетих лоптица.

ФУДБАЛ

Учествују сви ученици из тима, а игра се састоји у вођењу лопте између чуњева до линије са које се шутирају голови. Број бодова је број голова за 150 секунди.

КОШАРКА

Сваки члан тима води лопту преко препрека до коша. Број бодова је број постигнутих кошева.

РУКОМЕТ

Сваки члан тима води рукометну лопту преко препрека, циљ је постизање гола. Број бодова је број голова.

ПИКАДО

Учествује по 5 играча из сваког тима. Сваки играч има три покушаја, број бодова је збир најбољих резултата.

НАДВЛАЧЕЊЕ КОНОПАЦА

У игри учествују све екипе по систему да победник иде у следећи круг.

Сада већ традиционално, наша школа у оквиру богатог програма манифестације, организује спортске турнире за ученике основних и средњих школа. Неговати код ученика љубав према спорту као здравом стилу живота, развијати тимски рад, као и такмичарски дух, наше су идеје, а ученици су се и ове године добро забавили и дружили, добивши прилику да покажу своју увежбаност и спремно наступе на такмичењу. Спортске активности претходе манифестацији „Пекарски дани“.

У оквиру спортског такмичења имали смо „Игре без граница“, за ученике основних школа и турнир у одбојци и малом фудбалу за ученике средњих школа. Све ове активности одржане су у Хали спортова у Алексинцу, 8. и 9. октобра уз поштовање свих спортских правила и у изузетној атмосфери која је показатељ такмичарског духа свих учесника, али и међусобног уважавања. Победницима су уручене медаље и дипломе, а свим учесницима захвалнице.

Mens sana in corpore sano

Игре без граница:

1.место: ОШ „Вук Караџић“, Житковац

2. место: ОШ „ Јован Јовановић Змај", Алексинački Рудник

3. место: ОШ „ Стојан Живковић Столе"

4. место: ОШ „Вожд Карађорђе“ Алексинац

Турнир у одбојци за девојчице:

1. место: *Алексиначка гимназија*

2. место: Техничка школа „Прота Стеван Димитријевић“

3. место: Пољопривредна школа „Шуматовац“

Турнир у малом фудбалу за дечаке:

1. место: *Алексиначка гимназија*

2. место: Техничка школа „Прота Стеван Димитријевић“

3. место: Пољопривредна школа „Шуматовац“

Активности 14. „Пекарских дана"

Организатори манифестације „Пекарски дани“ се одувек труде да сачувају традицију, али и да све буде стручно поткрепљено оним што је савремено у области пекарства. И ове године у остварењу заједничког циља учествовале су следеће институције:

Пољопривредна школа „Шуматовац“, организатор „Пекарских дана“ од 2006. године;

* ***Скупштина општине Алексинац***, која је и генерални покровитељ манифестације;
* ***Центар за културу и уметност Алексинац***;
* ***Установа за одмор и рекреацију деце Липовац***;
* ***Спортско рекреативни центар Алексинац***;
* ***Опште удружење предузетника Алексинац***;
* **Удружење грађана „Радиност“ Алексинац**;
* **Градско позориште „Театар 91** *“;*

Захвални смо и нашим **донаторима** који свесрдно помажу сваке године у организовању манифестације:
LESAFFRE, компанија за производњу и продају квасца и пекарских производа,
Dis Todorović, предузеће за прераду свежег млека;
Adonis, апотека и компанија за откуп и прераду лековитог биља из Сокобање.

Ове године манифестацију смо свечано отворили у среду, 16. 10.

Вечерње дружење почело је уз наступ **Алексиначког мешовитог хора „Шуматовац“** са диригентом Маријом Зовко на челу уз клавирску пратњу Христине Лазаревић Сутон. За свој наступ ове године одабрали су „Боемску рапсодију“ Фредија Меркурија, композицију „Пинк Пантер“ Хенрија Менсинија и „Кад бих био богат- виолиниста на крову“ Џерија Бока. Уживали смо.

Након што се председник општине, Ненад Станковић, обратио скупу са надом да ће до следећих и то јубиларних „Пекарских дана“, Пољопривредна школа бити у својој новој згради, директор наше школе, Јасмина Тончић, прогласила је манифестацију отвореном и поздравила све наше сараднике и поштоваоце из земље, као и драге госте из школа из иностранства са којима дуги низ година у оквиру пројектне сарадње вршимо размену ученика.

У наставку програма уручен је пригодан поклон у знак захвалности нашој дугогодишњој сарадници, Гордани Живановић, поводом одласка у пензију. Она је испред *Центра за културу и уметност* нашој манифестацији давала значајан допринос у припреми културно-уметничког програма.

Уследила је додела награда најуспешнијим такмичарима основцима који су се опробали у ликовним и литерарним вештинама на конкурсу који смо расписали поводом наше манифестације.

Да нам атмосферу учине пријатном потрудили су се и ученици **Основне музичке школе „Владимир Ђорђевић“.** Уживали смо у композицији „Рингишпил“ Шахнова, у извођењу Лене Миљковић, ученице трећег разреда хармонике у класи професора Татјане Петканић, као и у композицији „Tango en Skai“ Роланда Дајенса у извођењу Бориса Милојевића, ученика петог разреда гитаре у класи професора Петра Јовановића. На послетку, публика је погледала позоришну представу „Звездана прашина“ у извођењу **„Театара 91 “.**

Свечано отварење изложбеног дана, 17.10. уприличио је наш бивши наставник, професор новопазарског универзитета, Жељко Младеновић, који је говорио о хлебу нашем као телесној и духовној храни, као и вероучитељ наше школе, Марија Николић Косановић, која је у свом говору истакла верски значај славе и славског колача. Публику су чинили ученици наше школе, многих основних школа, групе из вртића, као и заинтересовано грађанство.

Гости су могли целог тог дана да посете **изложбу „Савремено и традиционално пекарство“**, да уживају у раскошним аранжманима, мирисима и укусима најразноврснијег пецива на штандовима многих основних и средњих школа из земље и иностранства, вртића, као и локалних пекара и млекара које су узеле учешћа у нашој манифестацији. Најуспешнији излагачи по квалитету или аранжману својих производа, по оцени одбора манифестације, освојили су плакете и поклоне, а сви излагачи добили су захвалнице и пригодне поклоне у виду шоље, привеска и оловке са логом наше школе.

Пољопривредна школа
ШУМАТОВАЦ
Алексинац

Прилика за реализацију ваннаставних активности — креативност на делу, развој предузетничког и такмичарског духа кроз дружење за ученике свих основних и средњих школа, али и прилика да предузетници грађанству презентују своје производе, размене знања из струке, стручно се усавршавају, такмиче се...То су само су неки од наших циљева.

Један од најважнијих задатака наше манифестације је да чувамо традицију, негујемо љубав према старим занатима, лепој примењеној уметности, рукотворинама. Зато смо у сарадњи са нашим суорганизаторима приредили **изложбу „Народно стваралаштво и сеоски туризам“.**

Бројни заинтересовани грађани, тог изложбеног дана могли су у холу Дома културе да погледају поставку награђених ликовних и литерарних радова, изложбу фотографија „Пекарски дани—ретроспектива“, као и да узму учешћа у **радионици „Уметнички обликовано тесто“,** где су наши ученици пекари, своје умеће у уметничком обликовању теста, фигурица за украсе славског колача, делили са децом из вртића, основцима, као и заинтересованим грађанима. За окрепљење постарао се наш спонзор, који је приредио **чајанку „Адонис“** на платоу испред Дома културе. У 13 часова, у сали је одржан пригодан програм под називом **„ Додири култура и традиција“** где су се могли видети кратки прикази из угла ученика пријатељских школа из окружења са којима је извршена традиционална размена ученика.

У вечерњим сатима публика је могла да ужива у пријатним и познатим звуцима на **концерту Етно групе „Нишко Зоне“.**

Новина ове године је такмичарска категорија за наше предузетнике у области израде слатког и сланог коктел пецива. По одлуци одбора манифестације, пласирали су се на следећи начин:

1.место: Пекара ,,Амос“
2.место: Пекара ,,Миловановић“
3.место:Ресторан брзе хране ,,Хогар“

Наш спонзор ,,Lesaffre” уручио им је вредне награде у облику квалитетних мешавина за израду пецива, мафина и медењака, а наша школа дала је плакете и захвалнице.

Свечано затварање манифестације и проглашење победника на такмичарској изложби ,,Најлепши славски колач 2019“

Манифестација је после такмичарског дана у изради славских колача, завршена пригодним програмом свечаног затварања, 18.10. са почетком у 17 часова када су уз богат програм на крају и јавно додељене награде.

Културноуметничко друштво ,,Алексинац“ из Алексинца представило се сплетом Игара из Понишавља и Лесковца. Публика је уживала и у модној ревији са етно мотивима Удружења грађана ,,Радиност“ из Алексинца, као и у рециталу и хорској песми ученика Пољопривредне школе ,,Шуматовац“ и у сплету Игара из Шумадије у извођењу Културноуметничког друштва ,,Рутевац“.

Онда се приступило додели награда нестрпљивим такмичарима.

Резултати Такмичарске изложбе ,,Најлепши славски колач 2019. године “

Категорија ученика основних школа:

Јања Бојовић – колач бр. 48;

Сашка Дејановић – колач бр. 4;

Јелена Нешић – колач бр. 65.

Категорија ученика средњих школа:

1. Владана Станковић – колач бр. 85;
2. Анђела Радановић – колач бр. 33;
3. Миљана Урошевић – колач бр. 20.

Активности завршног дана манифестације

Круна овогодишњег дружења свакако је трећег дана, на завршници, када се бирају најуспелији славски колачи.

У програму овог дана биле су и већ поменуте изложбе, као и **Етнолошка поставка ,,Народне рукотворине“.**

У сали Дома културе одржана су **стручна предавања** са актуелним темама ,,Здравље ученика — традиционална или савремена храна“, а предавачи су били професор Дејан Давидовић, Зоран Предојев, инжењер компаније ,,Lesaffre”, Гордана Милосављевић, професор разредне наставе и специјални гост, представник Србије на такмичењу Global teacher price, Борко Петровић.

Грађани су могли да присуствују и **представљању Пројекта Еразмус+ Пољопривредне школе ,,Шуматовац“.**

ПЕКАРСКИ ДАНИ
ДОМ КУЛТУРЕ 16 -18. ОКТОБАР

Категорија грађана по оценио стручног жирија:

1.Миљана Палочевић – колач бр. 3;

2.Анастасија Јанковић – колач бр. 38;

3.Никола Митић – колач бр. 18.

Категорија за најбољи аранжман:

1,Слободанка Павковић – колач бр. 91;

2.Лена Бојовић – колач бр. 49;

3.Ђорђе Лазаревић – колач бр. 86.

Награде спонзора:

Компанија ,,Lessafre“ – колач бр. 82, Михајло Јовановић, Ниш;

Апотека ,,Adonis“ – колач бр. 77, Слободанка Ђорђевић;

Млекара ,,Dis Todorović“ – колач бр. 80, Милица Лачњевац, Александровац;

Млекара ,,Milk House“ – колач бр.53, Ања Пањић, Пирот.

Оно што обогаћује широк спектар активности ,,Пекарских дана“ је учешће гостију из Алексинца и околине, али и из иностранства. Представнике наших пријатеља из видинске Професионалне гимназије ,,Др Асен Златаров”, госте из Словеније, из Биотехничке шоле ,,Марибор“, госте из Средње школе ,,Даљ“ из Даља, директор Пољопривредне школе ,,Шуматовац“, Јасмина Тончић, позвала је да поздраве скуп, када су они и пренели публици своје задовољство овом сарадњом и разменом ученика са нашом школом.

Награде победницима такмичарске изложбе „Најлепши славски колач“ обезбедио је наш спонзор, компанија ,,Lesaffre”, а награђенима је захвалнице и поклоне уручила Јасмина Тончић, директор Пољопривредне школе „Шуматовац“.

ИЗ ПРОГРАМА ЗАТВАРАЊА

СЕЧЕЊЕ И ОСВЕЋЕЊЕ СЛАВСКОГ КОЛАЧА

Након доделе награда, братство Цркве Светог Николаја је на сцени обавило обред освећења славског колача, а резању је поред директорке присуствовала и група ученика наше школе.

Као организатор ,,Пекарских дана 2019. “ Пољопривредна школа „Шуматовац“ срдачно захваљује свим суорганизаторима, спонзорима, донаторима на несебичном залагању у припреми и реализацији овогодишње манифестације, као и нашим ученицима, свим запосленима и свим гостима. Имамо обавезу да следеће године будемо на висини задатка, јер смо већ на прагу јубилеја, петнаест година са вама и за вас.

ОРГАНИЗАЦИОНИ ОДБОР ,,ПЕКАРСКИХ ДАНА“

ФЕСТИВАЛ КРЕАТИВНОГ ПЕКАРСТВА И УМЕТНИЧКИ ОБЛИКОВАНОГ ТЕСТА
ПЕКАРСКИ ДАНИ
АЛЕКСИНАЦ

Литерарни и ликовни конкурс

У склопу ,,Пекарских дана“, расписани су ликовни и литерарни конкурси за ученике основних школа широм Србије. На одабране теме ученици су могли одговорити на ликовни конкурс слободном сликарском техником, али и прозним или поетским саставом у оквиру литерарног дела конкурса. Теме за ученике од 1. до 4. разреда биле су:

1.УСПОМЕНЕ МОГ СЛАВСКОГ КОЛАЧА;

2. ПРИЧАМ ТИ ПРИЧУ ГДЕ ПЕКАРСКЕ ТАЈНЕ НИЧУ,

док су за ученике старијег узраста, од 5. до 8. разреда предвиђене следеће теме:

1. **ПРЕД БОЖИЋНОМ ЧЕСНИЦОМ - КАЈЕМ СЕ, СТРЕПИМ И НАДАМ;**

2. КРОЗ ЗЛАТНО ДОБА ЖИТНОГ КЛАСЈА ПОНОСНО КОРАЧАМ НАПРЕД...

Стручни жири манифестације имао је пуно посла, а најуспелији радови у свим категоријама добили су пригодне поклоне, дипломе и захвалнице. Ментори награђених ученика добили су захвалнице и потврде о учешћу са бодовима стручног усавршавања у оквиру установе.

На манифестацији ти радови су били изложени у холу, па су многи уживали у таленту наших основаца, а неке од њих видећемо и овде.

Петра Живановић, ОШ ,,Љупче Николић“, старији узраст.

Причам ти причу где пекарске тајне ничу

Друже, слушај ме!

Причам ти причу

Где пекарске кифле ничу.

У овој причи

Ради се о једном чичи…

Он пекарско благо пече,

Децу вруће кифле увек усреће.

Зна пекарске тајне и пекарске приче,

Али нигде те бајне кифле

Од пекарског чиче.

Нема тог бајног слаткиша

Који може да улови сваког миша.

Не знам баш целу тајну

Због чега тих кифли више нема,

Али имам машту бајну,

Ту нема проблема!

Једним ћирибу ћириба

Створе се пецива сва.

Шири се мирис ваниле и чоколаде

Изазива све, и старе и младе.

У глави је права збрка,

Шта пре појести?

Права је фрка!

Ја знам да пекар

Посебне моћи има,

Чаробне састојке

О којима не говори свима.

Једном ћу да шпијунирам крајичком ока,

Ма сазнаћу пекарску тајну

Не звала се ја Јока!

Јована Глицић, ОШ ,,Стефан Немања“ из Ниша, млађи узраст.

Кроз златно доба житног класја поносно корачам напред

Корачам

Кроз стрњику житног класја

Кораком дугим,

Ал' сигурним

С' погледом упртим у будућност.

Сунце се разлива

У мојим очима

И прави мрљу

Ал' то ме не спречава

Да наставим да корачам.

Дуг пут је преда мном

Јер тамо негде

Далеко од свих

Назире се

Моја станица

И златно доба житног класја.

Сигурна у себе

Поносно корачам напред.

Јана Стошић, ОШ ,,Јован Јовановић Змај“ Алексиначки Рудник, старији узраст.

Додири култура и традиција-кратки прикази ученика пријатељских школа из окружења;

Пољопривредна школа ,,Шуматовац“ традиционално, у оквиру пројектне сарадње, врши размену ученика са школама сродног подручја рада из земаља у окружењу. У недељи активности манифестације ,,Пекарски дани“, ове године били смо домаћини групама ученика и наставника из Биотехничке шоле из Словеније, Професионалне гимназије ,,Др-Асен Златаров“ из Видина у Бугарској и Средње школе ,,Даљ“ из Хрватске. Међусобна дружења наших ученика резултирала су заједничким пројектом - упознавањем осталих са обележјима сопствене културе. Истраживачки рад, селекцију репрезентативних примера и начин презентације сви су радили посебно, у својим групама, са својим менторима. На часовима проба договаран је редослед и сценски наступ, обезбеђивали су се неопходни реквизити и техничка подршка. Кроз рад и дружење је постало спонтаније, па и интересовање да целина наступа буде јединствена и уједначена.

Ученици Пољопривредне школе одабрали су међу собом оне који ће се успешно сналазили у улогама водитеља овог програма.

На сцену су најпре изашле ученице из Словеније. Своју културу у кратким потезима покушале су да нам дочарају презентујући природне лепоте, атракције свог родног града Марибора и живописне околине. Казивале су родољубиве и дескриптивне песме. Уживали смо у стиховима ,,Песме о Бледу“, а затим су нам показале на сцени покрете словеначког националног плеса, полке.

Ученици Средње школе ,,Даљ“ своју традицију дочарали су предавањем и презентацијом о географском, туристичком, аграрном и привредном потенцијалу општине Ердут и свог окружења.

Наши гости из Бугарске, видинске Професионалне гимназије, презентовали су своје знаменитости града и окружења.

Публика је упознала легенду и Тврђаву баба Виде, Белградчик, а могла је да ужива и у извођењу бугарске националне игре коју зову оро.

Ученици Пољопривредне школе ,,Шуматовац“ своју традицију и културу покушали су кроз рецитовање, глуму, песму и игру да сценски дочарају. Традиционална српска гостољубивост, дочек уз хлеб и со, крсна слава, славско жито и колач, обичаји су које смо представили. Све то уз

родољубиве стихове и народну мелодију коју је дочарао наш хор. Свадба, обредни хлеб саборњак, младен-

ци и даривање, здравице и наздрављање, шљива и шљивовица, следили су у наставку програма. Ериђевим стиховима о Морави најавили смо локално коло Моравац као нашу традиционалну игру. Сплет нашег новооснованог фолклора био је запажен на сцени, па су се мукотрпна вежба и зној на пробама вишеструко исплатили. Сви ученици носили су нашу традиционалну ношњу, а млада у свадбеном обреду и традиционалну венчаницу и вео, што је ручни рад нашег Удружења грађана ,,Радиност“. Тиме се завршио овогодишњи приказ култура и традиција наших народа.

Уметнички обликовано тесто - израда фигурица од теста

СЛАВСКИ КОЛАЧ

Сада већ традиционално, на манифестацији „Пекарских дана“, наши ученици пекари са својим ментором, професорком Лелом Пешић, држе радионицу Уметнички обликовано тесто. Тада они своју вештину обликовања фигурица, украса за колач, деле са најмлађом публиком, децом из вртића, основцима, али и са свим заинтересованим посетиоцима. Замолили смо их да нам овај пут одају своје рецепте и технике.

Крајем јесени, са првим хладним данима започиње и време слава. Крсна слава, највећи породични православни празник, слави се по верским, али и народним обичајима. Породица обележава дан свога свеца уз пуну трпезу, свећу, жито и наравно, српски славски колач.

Свака породица има свој начин украшавања колача који незнатно варира од домаћице до домаћице. Ипак постоје неписана правила како за славски колач украси треба да изгледају, којим распоредом се ређају и шта је пожељна декорација славског колача. Колач је увек округао, по средини се налази крст.

Са сваке стране крста се стављају ћирилична печатна слова ИС ХС НИ КА, што представља крилатицу: „Исус Христ побеђује“. На колач се додају и украси од бескваснoг белог теста попут птица, класа жита, цвећа, ружица, књиге, буренцета, грозда. Сваки има посебну симболику. Птице представљају здравље, весеље и мир у кући. Клас жита је жеља за родном годином, напретком. Цвеће, ружице су симбол лепоте и чистоте душе. Књига је жеља за успехом, стицањем нових знања. Буренце и грозд, посебно у виноградарским крајевима, симболишу родну годину, данас изобиље у кући. Ови украси обично се стављају у поља између кракова крста и довољно је ставити по један. Неретко се праве богато украшени колачи са плетеницама, венчићима, права мала уметничка дела од теста. Важно је украсе направити дан пре него што се умеси колач, јер ће тако остати бели, чврсти и јаснијих облика, а уз то пошто се суше на ваздуху, биће и лакши и неће тонути у тесто колача.

Украси за славски колач – рецепт за тесто

Састојци:

200 g брашна (за украсе може и оштро);

100 g густина;

1 кашика соли;

1 – 2 dcl хладне воде.

Брашно, густин и со измешајте. Додајте 1 dcl воде, па виљушком измешајте. Ако је тесто мрвичасто, додајте само још мало воде. Поново измешајте док не добијете тесто које можете сјединити, а да се не мрви. Тесто не треба да буде меко, али не треба ни да се цепа, него да је еластично и да се лако обликује. Када сте добро умесили тесто, ставите га у кесу и оставите у фрижидеру на 15 минута.

За то време припремите тањир, ставите на њега чисту крпу и поспите га брашном. Ту ће се слагати готови украси, да се суше. Такође, припремите и даску на којој ћете припремати украсе, шољицу са хладном водом и четкицу за мазање.

Када је тесто одморило у фрижидеру, извадите га и сеците само количину која вам треба за прављење одређеног украса, остатак теста оставите у затвореној посуди како се тесто које не користите не би сушило. Украшавање славског колача је креативно и захтева мало довитљивости и вештине. Није важно ако вам сваки украс не пође за руком, ваш труд и залагање је оно што се рачуна, а колач ће свакако бити леп због љубави коју сте уложили да га направите и украсите. Упослите и децу, правите заједно птичице, цветиће или какве год украсе желите, оне који за вашу породицу носе право значење.

Лела Пешић, професор

Установе и предузетници на „Пекарским данима"

У склопу активности на ,,Пекарским данима“, традиционално имамо одзив наших предузетника, нарочито пекара и млекара. Они свој асортиман производа публици приказују на оригинално аранжираним штандовима, а посетиоци могу уживати и у дегустацији. Први пут ове године, за њих, организовали смо **такмичење са темом коктел пецива, слатка и слана.** Награђивали смо квалитет производа и аранжман. Такмичари су освојили су следеће пласмане:

1.место: Пекара ,,Амос“;

2.место: Пекара ,,Миловановић“;

3.место: ,,Хогар“, ресторан брзе хране.

Сви су изразили задовољство због учешћа, јер, како истичу, тако лакше проналазе пут до својих купаца, пружајући им могућност да на овакав начин упознају квалитет њихових производа. Уједно, прате се савремени трендови у пекарству као вид стручног усавршавања. Задовољни су и поклонима које су добили. У пекари ,,Амос“ истичу да им се допала смеша за пецива, мафине и медењаке, један од поклона који им

је дао наш генерални спонзор ,,Lesaffre“. Нама остаје да их позовемо да нам се придруже и следеће године.

Предшколска установа ,,Лане“ на ,,Пекарским данима “

Манифестација „Пекарских дана“ за циљеве поред осталих има и очување традиције и развијање креативности. Нарочито нам је драго када нам се у томе придруже и друге васпитне и образовне установе. Највише нас

радују најмлађи посетиоци, па смо замолили Предшколску установу „Лане“ да нам пренесу своје утиске.

На „Пекарским данима, Предшколску установу „Лане“ представљало је пет група, две групе из објекта у Мишићевој, са васпитачицама Виолетом, Миленом, Милом и Сањом, група деце из Краљева са васпитачицом Мајом и две групе из објекта „Гордане Брајовић“ са васпитачицама Драганом, Зорицом, Оливером и Јованом. Изложбу су поставиле васпитачице Марина и Оља. Сарадња са родитељима била је на високом нивоу, тако да су резултати били запажени. Ове године пекарски штанд ПУ „Лане“ је први пут учествовао у такмичарским категоријама. На овој манифестацији освојили смо први пут награду и то бронзану плакету за изузетни квалитет пекарских производа. Веома смо задовољне организацијом и сарадњом са родитељима. Овом приликом захваљујемо се директорки Виолети Поповић и стручној служби вртића на свесрдној подршци, као и организатору ове манифестације у којој су наши малишани заиста уживали.

Наташа Ђорђевић, васпитач

Удружење грађана „Радиност“

Удружење грађана „Радиност“ основано је 12.12.2005. године у циљу очувања традиције и израде домаћих производа. Удружење је освојило доста награда и признања на етно изложбама широм Србије, као и ван граница наше земље. Од 2008. године израђује своје одевне предмете које модели представљају на манифестацији **„На Морави воденица стара“** која се одржава лети, у време петровданског вашара. Сваке године су рађени нови модели. Њихове девојке су узеле учешћа и на изборима за мис где су приказивани њихови модели. Драго ми је да и сама учествујем и освајам многе награде и признања са женама из овог удружења. За мене је битно да учествујем, упознајем друге девојке широм Србије које такође учествују и склапам нова пријатељства. Свако ново искуство са овим удружењем је лепо и занимљиво на свој начин. Поред свега тога, проведемо се јако лепо и добијемо бројне поклоне. Наступамо у прелепим ресторанима и хотелима у пратњи музике, а често ту буде и нека позната певачица или певач. Имамо и професионалне фотографе, а људи који све снимају објаве сама дешавања на јутјуб. Занимљиво је да снимак из 2018. године на јутјубу има неколико милиона прегледа. Некада наступамо и на отвореном. Ревије су подједнако занимљиве, а мени је задовољство да рекламирам њихове моделе који су ручно направљени са прелепим детаљима. Занимљиво је да постоји и колекција венчаница. На једној од ревија сам носила прелепу венчаницу која је заузела друго место. Спот за песму „Свеједно“ коју пева Ренато Хенц снимале су девојке из нашег удружења у њиховој црно-белој колекцији. Ово удружење бави се и израдом сувенира, рукотворина и домаће хране нашег краја. На манифестацијама и сајмовима представљамо нашу општину. Често се организују радионице за обуку грађана које подразумевају учење хеклања, плетења, везења, осликавања под именом **„ Дођи и научи“.** Удружење грађана „ Радиност“ организује и караван **„Изађи ми на теглу“** сваке године када је на реду Алексинац. Сакупљају се људи добре воље који желе да учествују у такмичењу прављења ајвара. Овај догађај се обично организује у септембру. Ове године је одржан 19. септембра. Долазе жене из разних крајева како би учествовале.

Још једна неизоставна манифестација чији смо поносни учесници су **„Пекарски дани“** када, осим ревије, са задовољством учествујемо и у такмичарском делу програма како би показали своје вештине и умеће и донели разне специјалитете. Наше вредне и радне руке направиле су до сада много славских колача, али и сланих и слатких посластица којима је тешко одолети.

Даница Добросављевић, IV-1

Размена ученика са Словенијом – овако је све почело...

Пољопривредна школа „Шуматовац“ из Алексинца, фебруара 2008. године покреће иницијативу сарадње са сродном школом из Словеније. Фирма „Алпос“ из Шентјура имала је представништво у Алексинцу па је наш градоначелник посетио тај град. Међутим, сарадња са школом из тог града није успостављена. Исте године, наш наставник, Славиша Петровић кроз разговор за Радишом Живковићем, бившим учеником школе из Марибора, добија идеју о сарадњи са том школом. Позвали смо их на прославу Видовдана, а касније и на „Пекарске дане“, али наш мејл није стигао на праву адресу, јер су они у међувремену променили назив. Када је у старој пошти пронашао позивнице, директор ове школе, господин Антон Крањц, позвао нас је у посету. 10.12.2008. године, све је почело посетом делегације наше школе Марибору. Прва делегација је била у следећем саставу: Весна Живадиновић, Славиша Петровић, Славољуб Величковић и Горан Жалац. Посета нам је узвраћена у априлу, када су код нас допутовали Антон Крањц и Божидар Дамјан. Прва размена ученика била је у октобру 2009. године и постала је традиционална, одржавши се до данас.

Међународна размена ученика „Марибор 2019“

У суботу 12.10.2019. четири ученика и два наставника Пољопривредне школе „Шуматовац“ кренули су у Словенију у оквиру пројекта међународне размене ученика са ,,Биотехнишком шолом“ у Марибору.

Првог дана боравка, посетили смо Брдо и Планицу. Посед Брдо је велики парк који је прво био у власништву Карађорђевића, а затим је постао Титово одмаралиште. Данас је у власништву словеначке владе и отворено је за јавност. Ту се налазе терени за голф, фудбал, језеро, ергела липицанера. На овом поседу тренира фудбалска репрезентација Словеније. Потом смо кренули у Планицу – нордијски ски центар, са скакаоницама, зип-лајном, жичарама. Док смо били на Планици, возили смо се жичаром и имали смо прилику да гледамо кинеско првенство у скоковима са скакаонице. Тог дана у повратку смо свратили на извор реке Саве Долинке. Извор је познат по својој азурно плавој боји. Вода извире из дна и то са кречњачког тла, које је порозно и пропушта воду. Због јако бистре воде извор је пун пастрмке. Истог дана смо били у Бледу, чувеном граду и на истоименом језеру.

У недељу 13.10.2019, обишли смо ,,Биотехнишку школу“ у Марибору. При обиласку школске економије видели смо мини фарму, мини пилићару, узгој зечева, тераријум, комору за јабуке, сушару, машине за прављење вина, музеј и продавницу. Наша пријатељска школа из Словеније на својој економији има и винске подруме са најсавременијом опремом за производњу вина, ракије и сирћета. Баве се и пчеларством, а од пчелињег воска израђују сапуне и козметичке препарате. Такође, имају и тераријум са егзотичним животињама, па чак и мали музеј. Тог дана смо обишли град Марибор, шетали смо поред Драве и остало нам је таман довољно времена за куповину.

У понедељак 14.10.2019. смо посетили азил за псе и мачке, као и Свечину, винограде од којих је један постао туристичка атракција због тога што има облик срца и фарму оваца и коња на којој ученици ,,Биотехнишке школе“ обављају практичну наставу.

У уторак 15.10.2019. смо обишли Крапину и зоолошки врт града Загреба. Загреб је главни град Хрватске и највећи град у Хрватској по броју становника. Шире подручје окупља више од милион становника. Ту посету Загребу имали смо захваљујући школи која је у то време имала екскурзију. До Загреба смо ишли аутобусом и сваки аутобус је имао водича који је све време причао на словеначком. Нисмо баш све разумели. У Загребу смо посетили Трг бана Јелачића, изузетно уређен. На центру трга налази се споменик подигнут бану Јелачићу. Имали смо мало слободног времена док смо били у Загребу, приметили смо да је град изузетно чист и да не можемо видети чак ни бачен папирић. У центру где смо се шетали, има доста кафића и продавница, као и супермаркета који су баш лепо уређени. Наконе посете центру Загреба, отишли смо у посету зоолошком врту „Парк Максимир“, али нисмо видели многе животиње за које је писало да се налазе у кавезима. Неке животиње које смо видели у том зоолошком видели смо први пут у животу. Такође, имали смо прилику да у један од три кавеза уђемо и видимо како је то кад си у кавезу, у тим кавезима су биле столице да ко уђе може да седне и одмори. Затим смо аутобусима отишли у Кропину, тачније у музеј кропинског човека. Када смо ушли у музеј , прво смо одгледали кратак филм који нам показује како је тадашњи неандерталац живео и хранио се да би опстао. У том филму нам је било приказано једно мало племе које се бори за свој опстанак. На почетку зиме они полазе у налажење бољег места за живот, и то је уједно и задња сцена филма на чијем крају почиње зима са снегом који полако пада. После тог кратког филма заједно са водичем нас двадесетак смо отишли у обилазак музеја, поделили су нас у три групе да бисмо могли без гурања да прођемо кроз музеј и да чујемо водича. Обилазак музеја није почео од прошлости ка будућности, већ обрнуто, од савременог човека преко леденог доба, удара метеора, изумирања диносауруса и на крају, како је све почело од човеколиких мајмуна који су због хране сишли на земљу и како су научили да ходају на задњим екстремитетима. Док смо ишли кроз музеј, видели смо како је наша планета Земља настала и сазнали смо да је прошла кроз три катастрофе које су довеле до и изумирања тадашњих живих бића.

У музеју се налази један примерак камена са метеора, али није био део метеора који је тада уништио диносаурусе, већ неки други који је пронађен негде у Мексику. У музеју се налази прави скелет тираносауруса рекса, тачније скелет младе женке. Тада на свет долазе човеколики мајмуни који су због потраге за храном сишли са дрвета и постепено почели да ходају на две ноге и да праве разна оруђа да би има живот био што лакши. Цео локалитет где су пронађени остаци племена је сачуван, макар оно што природа није уништила, јер пећина у којој је племе живело је била затрпана, не људском заслугом, већ је то урадила само природа, али је неки мали део где је био улаз пећине остао и ту се налазе скулптуре које показују како су оне изгледале. Били су нижи од данашњег човека, али су били много јачи и саме кости су им биле јаче и чвршће него код данашњег човека.

Последњег дана наше посете Словенији обишли смо словеначко приморје, лучки град Копер и прелепи Пиран, почевши са тврђавом Соцерб, са погледом на комплетан приморски део Словеније, и део Италије.

Након тога, ишли смо у Храстовље, како бисмо посетили цркву Светог тројства. Сама црква је веома лепа и позната је по чувеној фресци званој ,,мртвачки плес". (1490. године фреска је била комплетна). Фреска шаље јасну поруку, и указује на вредност скромности у животу и самим тим говори да били сиромашни, или богати, сви на крају одлазе на исто место, и све на крају чека исти крај. Након те посете, упутили смо се ка Копру. Познат је по луки, и винарији, град се назива и Цаподистриа, јер су ту још од давнина, па чак и до данас једним делом насељени Италијани, те је назив Цаподистриа остао и до дана данашњег. Налази се непосредно у близини италијанске границе, близу Трста. Посетили смо неке упечатљиве, и типичне знаменитости овог града, као и луку. Прелеп дан завршили смо посетом Пирана, такође прелепом, али нешто мањим, мирнијим градом, који се налази на самом крају читавог приморског дела Словеније. Посетили смо пре свега Тартинијев трг, који се налази у централном делу Пирана, где се налази статуа виолинисте (Giuseppe Tartinij) по коме је трг добио назив. Посетили смо и цркву са погледом на цео Пиран, шетали приморјем. Након тога смо се вратили назад у Марибор, те тако завршили прелепо време проведено у посети овог дела Словеније.

Анђела Денчев III/1, Лазар Милојковић III/1, Немања Станисављевић II/1, Тања Костић, III/2

Пољопривредна школа
ШУМАТОВАЦ
Алексинац

Пољопривредна школа
ШУМАТОВАЦ
Алексинац

Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

ЕРАСМУС+ ПРОЈЕКАТ МОБИЛНОСТИ, ЗА ОБЛАСТ СТРУЧНОГ ОБРАЗОВАЊА И ОБУКА; „ИНОВАТИВНА ПРАКТИЧНА НАСТАВА У ПОЉОПРИВРЕДИ“

ПРИПРЕМНЕ АКТИВНОСТИ

Одлуку о одабиру пројеката за финансирање донела је Фондација Темпус на основу правила програма Ерасмус+, о чему је школа обавештена мејлом дана 8. јула 2019. године. У среду, 4. 9. 2019. године, у Београду је одржан Координативни састанак **Еразмус+ пројеката мобилности у области стручног образовања,** коме су присуствовали директор школе Јасмина Тончић и Славиша Петровић, координатор пројекта. На састанку је представљен програм **Темпус фондације** и дата су упутства о основним корацима у процесу реализације нашег пројекта. Дана 6. 9. 2019. године одржане су седнице Ученичког парламента и Савета родитеља школе, као и појединачни родитељски састанци на којима је представљен пројекат ПШ „Шуматовац“, „Иновативна практична настава у пољопривреди – праксом до резултата“ , Еразмус + програма. Ученици и родитељи су на тај начин упознати са садржајем пројекта, партнерском организацијом у реализацији пројекта, циљевима и задацима и планираним активностима, и градом домаћином. Најављено је објављивање огласа за избор ученика који ће учествовати у мобилности.

Након што је учествовала на конкурсу „Ерасмус плус”-а, Пољопривредној школи „Шуматовац” одобрен је пројекат мобилности за област **„стручно усавршавање и обуке”**. Партнер на пројекту под називом **„Иновативна практична настава у пољопривреди”** је организација „Ivem Life” из Санданског, града у Бугарској. Овде су ученици наше школе боравили током прве половине новембра месеца. Овај пројекат има за циљ повећање квалитета, пре свега практичне обуке у Пољопривредној школи „Шуматовац“. Та практична настава у свим средњим стручним школама треба да пронађе најадекватнији начин припреме будућих стручњака за нека практична занимања. Ми ћемо овом разменом вероватно и утицати на ажурирање планова и програма за наставу према потребама послодаваца и пољопривредних произвођача, а нормално и према захтевима европског тржишта. Оно што је посебно за нас битно, јесте да су учесници овог пројекта стекли одређена искуства, пре свега у **агро-еколошкој заштити у области органског гајења биљака, затим органске производње, потражње и еколошки прихватљивих производа, ширења сеоског туризма**. То је неки превасходни циљ ове наше посете истиче професор Славиша Петровић, један од координатора пројекта. **У мобилности је учествовало 17 ученика** од другог до четвртог разреда образовних профила у које спадају **ветеринарски техничар, пољопривредни техничар, пекар и месар** уз пратњу два наставника.

Договорено је да се текст огласа за избор ученика и наставника за мобилност објави у понедељак 23. 9. 2019. године. Одређене су основне припремне активности и сачињена спецификација промотивног материјала и потребне радне опреме. Одлучено је да директор и координатор пројекта посете партнерску организацију у Бугарској, са задатком да уговоре тачан термин одвијања мобилности, начин организовања и спровођења обуке, ускладе обавезе и документацију потребну за почетак мобилности, и изврше прелиминарне договоре за смештај, исхрану и превоз ученика од места смештаја до радног места.

Ученици који су учествовали у пројекту

У уторак 1. 10. 2019. године одржан је састанак комисије за избор ученика пријављених на Оглас школе за избор кандидата за спровођење Еразмус+ пројекта мобилности . Сачињена је ранг – листа од 17 ученика одабраних за учешће у пројекту, и објављена на огласној табли школе.

Приступило се изради промо – материјала и извршена је набавка радне и **заштитне одеће и обуће**. Припремну обуку за бугарски језик, историју града и округа, **предавање о култури бугарског народа,** реализовао је наставник Милан Анастасов. Обављен је **санитарни преглед** ученика и наставника који ће учествовати у мобилности, ради осигурања здравствених безбедносних мера на радном месту. Наставник стручне праксе Рајковић Горан одржао је укупно 10 часова **обуке о примени и поштовању безбедоносних мера** на радном месту и различитим врстама опасности у пољопривреди. Обрађене су следеће теме: Увод у здравље и безбедност на раду, Процена ризика, Узроци повреда у пољопривреди, Мере заштите, Анализа догађаја, Симболи и ознаке. Обуке о понашању ученика током боравка у иностранству, **психолошко-педагошке савете давао је стручни сарадник**, Славољуб Величковић. Ученици су имали 10 предавања на теме као што су: Путовања ученика у групи, Правила понашања у групи и на радном месту, Контакти и упознавање са другим културама, Карактеристике локалне средине, Понашање у трговинама и на јавним местима, Културолошке и остале разлике, Сналажење у непознатим ситуацијама, Самосталност и доношење одлука.

РБ	ПРЕЗИМЕ И ИМЕ УЧЕНИКА	ОДЕЉЕЊЕ
1.	Јанковић Марко	II_3
2.	Филиповић Филип	III_3
3.	Јеремић Сања	III_2
4.	Леповић Јана	III_2
5.	Јовановић Страхиња	IV_1
6.	Николов Мирослава	III_2
7.	Радовановић Марина	IV_1
8.	Јовановић Немања	IV_2
9.	Анђелковић Ђорђе	IV_2
10.	Павловић Милијана	IV_1
11.	Јанковић Милена	III_1
12.	Радојевић Лазар	IV_1
13.	Вељковић Андријана	IV_1
14.	Миљковић Јелена	III_1
15.	Петковић Лазар	III_2
16.	Лазаревић Немања	IV_2
17.	Асејев Теодора	III_2

Након заиста опсежне припреме, у периоду од недеље **3. новембра до недеље 17. новембра 2019. године,** група ученика и радника наше школе боравила је у граду Сандански у Бугарској, у оквиру реализације Erasmus+ пројекта мобилности ученика. У пратњи ученика били су наставник Горан Рајковић и стручни сарадник Славољуб Величковић. Током читавог боравка у Бугарској, група је била смештена у хотелу „Pautalia", који је пружио сасвим довољно комфора и комплетну исхрану учесницима пројекта.

„Чифлик ливади"

Од **понедељка** 4. новембра, учесницима пројекта почеле су обавезе. Тога дана смо посетили фирму „Чифлик ливада"(http://www.livadi.bg), у којој су наши ученици обављали праксу, и упознали се са скоро свим радним местима и условима рада у организацији. Ова велика фирма бави се **процесом производње и прераде хране у области повртарства, сточарства, млекарства, месарства виноградарства и винарства.** Она то чини **без употребе хемијских заштитних средстава, лекова и препарата,** тако да су њихови органски производи тражени на тржишту и достижу знатно већу цену у односу на производе добијене конвенционалном производњом.

Активности у Санданском

Од уторка 5. новембра су наши ученици започели обављање практичне наставе у овом предузећу. Радно време ученика било је од 08:30 до 13:30 часова. Превоз до посла и назад био је организован сваког дана и беспрекорно је функционисао. Ученици су имали унапред израђен распоред рада по радним местима и задацима за сваки дан. Током рада, ученици су имали више нивоа контроле: најнепосреднију контролу вршили су шефови радних места, наставници су обилазили радна места више пута у току радног времена, а ментор из фирме, Калина, обилазила је редовно ученике и добијала дневне извештаје о њиховом раду. У наредним радним данима редовно је обављана пракса, без обзира на временске услове. Ученици су се мењали на радним местима, тако да су сви ученици променили по неколико радних места, на основу чега се може рећи да су упознали читав циклус производње у организацији.

У среду 13. новембра, у просторијама организације IVEM LIFE, уместо практичног рада, организовано је предавање о органској пољопривреди у фирми „Чифлик ливада", које су реализовали Ивелин Терзијски и власник фирме Филип Харманџијев. Тада су веома позитивно оценили рад групе наших ученика.

Према плану, за време боравка групе у Бугарској, имали смо посету - мониторинг од стране Јасмине Тончић, Валентине Милошевић и Славише Петровића, у четвртак 7, петак 8, и суботу 9. новембра.

Током викенда, група је имала два излета: у суботу 9. новембра до туристичког места Банско, који представља један од највећих скијашких центара у Бугарској, и у суботу 16. новембра до оближњег града Благојевграда, који развија бањски и планински туризам, пошто је смештен на обронцима планине Пирин.

Сваки учесник мобилности је у суботу 16. новембра, по повратку са излета до Благојевграда, у просторијама нашег партнера IVEM LIFE, добио сертификат о учешћу у мобилности.

Чланови Еразмус+ тима у посети Санданском

У периоду од четвртка 7. до суботе 9. новембра 2019. године, чланови школског Еразмус тима боравили су у граду Сандански у Бугарској.

Циљ посете био је праћење тока мобилности и реализације предвиђених активности. Првог дана посете, у четвртак 7. новембра, директор школе, Јасмина Тончић и наставници Валентина Милошевић и Славиша Петровић, посетили су Земљоделску професионалну гимназију „Климент Тимирјазев" у Санданском. Делатност школе је пољопривреда, производња и прерада хране. Наш тим је успоставио сарадњу са наставницима и ученицима ове школе у циљу промовисања Еразмус пројекта. Договорено је да сарадњу наставимо радећи на пројектима сличног типа и размени искустава у Еразмус активностима.

Такође је организован састанак са управником партнерске организације IVEM LIFE Ивелином Терзијским. Разговарало се о одвијању пројекта и реализацији одређених активности. Управник је изнео позитивно мишљење о залагању и заинтересованости ученика на раду и похвалио њихово понашање и однос са запосленима у фирми. Договорено је да сарадњу наставимо и наредне године са различитим активностима и акцијама.

Други дан посете планиран је за обилазак радних места где ученици обављају практичну наставу у фабрици Чифлик Ливада. Ученици су тога дана били распоређени на радним местима, према распореду договореном на радном састанку са ментором на почетку радног дана.

Улога координатора је била да утврде на који начин ученици реализују своје задатке. Сви ученици су били на својим радним местима, а из разговора са њима и запосленима у фирми установљено је да су врло дисциплиновани, поштују све безбедносне и радне обавезе, усвршавају теоријска знања и вештине и развијају своје радне навике.

Посебно је значајно што су имали прилике да раде на различитим местима и тако упознају неколико важних дела процесне производње.

Ученици месари имали су јединствену прилику да се упознају и раде са мајстором месарства Ангелом Најденовим, који је у 2018. години проглашен за најбољег месара света.

Фирма се бави органском производњом, а има врло широк спектар делатности: повртарство, сточарство, виноградарство и винарство, узгој живине, месарска и млекарска производња и друго. Обављен је обилазак свих радних места.

У суботу 9.11.2019. године организован је излет за ученике, наставнике и чланове тима који су били у мониторинг посети до познатог зимовалишта Банско у близини Санданског. То је била прилика да се упознају знаменитости града, припродне лепоте и туристички потенцијали и ужива у прелепом сунчаном новембарском дану.

Домаћини су се потрудили да и контролна посета протекне у најбољем реду, а такође буде и занимљива, па су нам у петак увече приредили забаву и дружење уз бугарску и српску музику.

Практична настава у Сандански

Сандански се налази у крајњем југозападном делу Бугарске, близу тромеђе са Грчком и Северном Македонијом у Благоевградској области. То је познато туристичко место као и једна од најпознатијих бања у Бугарској. За време боравка били смо смештени у хотелу ,,Пауталиа'' удаљеног десетак минута хода од самог центра града. Праксу смо обављали у фирми која се бави производњом и прерадом органске хране. Назив фирме је ,,Чифлик Ливада'' а сама фирма је смештена неколико километара од града у месту Дамјаница, као и на комплексу пољопривредног земљишта у Рибнику. У Бугарској смо боравили од 3 -17. новембра 2019. године. У оквиру пројекта обезбеђена нам је адекватна опрема за обављање практичне наставе, као и џепарац. Обрађују око 50 хектара, а највећа површина земљишта је под пашњацима. Чифлик Ливада има заокружен процес производње, све што произведе прерађује у готове производе и као такве их дистрибуира преко ланаца маркета који се налазе у Софији. Радно време нам је трајало пет часова, од 8:30 до 13:30.

Пошто је сваки ученик сваког дана био распоређен на другом радном месту свако је имао прилику да прође цео процес и упозна се са специфичностима пољопривредне производње. Првог радног дана било је предвиђено упознавање са принципима рада. Свако од нас је прошао обављање праксе на њиви, у пластенику, месари, млекари, кухињи и на преради хране, у винарији, на пашњацима на којима се налазе говеда, свиње и кокошке као и да упозна рад са пољопривредном механизацијом. Учествовали смо у сетви крмне смеше која ће се користити за исхрану животиња. Крмна смеша се састоји од јечма, пшенице, тритикала и сточног грашка. Сетва је вршена вученом сејалицом са дискосним улагачима коју смо заједно са радницима и професором пољопривредне технике наштеловали да избацује одређену количину семена на један декар (бугарска мера за земљиште, један декар је десет ари). У пластеничкој производњи осим парадајза, паприке и краставца, узгајају и разнолико зачинско и лековито биље, као и друге повртарске културе. Зачинско биље продају у свежем стању, док остале културе прерађују. Наш задатак је био брање бораније, бамије, першуна, уклањање жетвених остатака, као и уклањање малч фолије и система за наводњавање кап по кап. У производњи како ратарских тако и повртарских култура не користе пестициде за конвенционалну пољопривредну производњу, већ примењују један вид интегралне заштите биља и само у крајњој потреби користе хемијска средства дозвољена у органској производњи.

У млекари је по потреби био распоређен неко од ученика, иначе млеко које сваког јутра допремају са пашњака, користе за производњу разних врста сирева, качкаваља, киселог млека, јогурта као и осталих млечних производа. Већину ових органских производа пакују у стаклену амбалажу. Кухиња и прерада хране која се налази у оквиру имања има за циљ да сировину преради у готов производ. У процесу клања животиња добија се доста отпадних производа. На пример, кости главе од говеда, ребра, ноге и крила живине служе да се процесом кувања издваја софт који се пакује у тегле и користи за спремање сосева и софтова, а кости богате калцијумом користе као додатак исхрани свиња. Пилећу кожицу пржењем претварају у хрскаву посластицу као и масно ткиво свиња које прерађују у чварке. Производе и домаћу паштету од свињског и говеђег меса и унутрашњих органа. Пробали смо и један сухомеснати производ -сушену сланину за туцаном паприком. Од повртарских култура се праве разне прерађевине: ајвари, џемови… У време нашег боравка у винарији се одвијао процес флаширања црног вина бербе 2018. Наиме, машина за флаширање само флаширање изводи у више фаза. Прва фаза је прање стаклених флаша, такозваних бутељки, запремине од 750 милилитара, друга фаза је стерилизација флаша течним азотом, трећа фаза пуњење, четврта затварање флаша плутаним чепом, етикетирање које за циљ има представљање основних карактеристика вина и на крају слагање у металне сандуке.

Први пут смо имали прилику да се упознамо са новим начином гајења кокошака, како носиља, тако и товних пилића. Наиме, живина се гаји у импровизованим металним и дрвеним објектима који немају патос, то јест на земљу су ослоњени положеним металним шипкама (слично скијама). Пошто немају патос, живина може слободно да пасе и да се шета а да не буде угрожена од стране предатора. Овај начин гајења спроведен је на основу истог примера гајења који се већ годинама користи у Америци. Живина у тим објектима борави од раног пролећа до касне јесени, то јест, од почетка до краја вегетације. Површина на којој борави живина се засејава луцерком коју живина користи као примарну храну с тим што јој се додају и концентрована хранива. Од раса се гаји ленгхрон, као носиља за затворени систем гајења и товни пилићи бројлери. Ови објекти се на одређено време трактором премештају са једног дела парцеле на други. Када живина попасе један део, пребацује се на други. Када су у питању коке носиље њихово премештање се врши на недељу дана, док је код товних пилића период премештања краћи и врши се на свака три дана. Време това бројлера је у односу на конвекционални начин гајења где пилићи за 40-45 дана стигну за клање продужено на 90 дана, с тим иако је начин гајења дужи добија 100% здраво, органско и висококвалитетно месо. Цена органског пилета је дупло већа него пилета из конвенционалне производње, као и јаја чија је цена по комаду три пута већа у односу на обична па се без обзира на продужени начин гајења ипак остварује економска добит. Циљ овог начина гајења није само економске природе, већ производња здраве пилетине као и добробит животиња. Иначе на недељном нивоу произведу, закољу и прераде 350 бројлера, четири говеда и осам свиња. Свиње узгајају на отвореном у току целе године. Импровизоване кућице од лима служе као заклон у случају невремена, али исто тако и као место за прашење. У исхрани свиња користе концентрована хранива, јабуке као и отпадне производе у осталим производњама. Од раса које се гаје најзаступљеније су: бела мангулица, црна свиња, бугарска бела свиња као и хибрид дивље свиње и мангулице. Залучивање прасади врше врло касно, то јест тек када крмача престане да их доји. Говеда слободно пасу у загонима ограђени електричним пастиром. На једном делу имања се налазе бикови који се користе за тов, а на другом музне краве заједно са телићима. Првенствено од раса у највећем делу гаје аутохтону сорту бугарско родопско говедо које је по конституцији и производним карактеристикама слично нашој аутохтоној раси буши. Када попасу траву пребацују се у други загон. Осим испаше у исхрани користе и додатна кабаста хранива а концентрована у мањој мери. Први пут смо се сусрели са начином исхране где се у великом проценту користе јабуке. У припремању оброка користе микс приколицу која хранива уситни, помеша и правилно распореди као и сенажу луцерке. Један оброк се састоји од јабука, сена или сенаже луцерке и пивске каше, нус производа који се добија у производњи пива. Пошто поред имања пролази река Струма животиње увек на располагању имају свежу воду. На пашњаку се налази и мобилно измузиште које одједном може да помузе четири краве. Свеже млеко се одмах након муже отпрема у млекару на даљу прераду а измузиште се пере и дезинфикује. Осим хигијене измузишта води се рачуна и о хигијени вимена крава. После сваке муже сисни канали се затварају посебном течношћу да у њих не би продреле бактерије па су тако сигурни да добијају скроз здраво и исправно млеко. У сточарству строго примењују принципе органске производње па тако и када се нека животиња разболи не користе антибиотике да би је излечили већ пусте да се организам сам избори, а ако не успе, пусте животињу да угине.

Осим што смо обављали практичну наставу, имали смо и излете, као и слободно време после праксе. Слободно време после праксе најчешће смо користили за разгледање града, шетњу, одлазак на колаче, кафу и пиће, као и упознавање са културно-историјским знаменитостима града Санданског. Прве суботе смо ишли на излет у познато туристичко место, зимовалиште Банско. Банско се налази у југозападном делу Бугарске у области Пирина у омањој котлини у горњем току реке Месте, а између планина Рила и Родопи. Налази се на око 900 метара надморске висине. Сам центар града је аутентичан, јер је већим делом задржао својеврстан изглед планинског места дуги низ година. Уз панорамско разгледање града имали смо и слободног времена за упознавање са културно-историјским знаменитостима.

Следећег викенда посетили смо Благоевград. Благоевград је један од значајних бугарских градова, налази се у југозападном делу земље на надморској висини од око 300 метара. Познат је и као универзитетски град јер се у њему налази Амерички универзитет, као и универзитет Неофит Рилски. Слободно време у овом граду смо осим за ручак и кафу, искористили и за шопинг.

На овом пројекту, оно што је мене највише заинтригирало је узгој животиња. Слободну могу рећи да ми је овај пројекат донео нова сазнања о пољопривредној производњи, упознао ме са новим принципима рада и помогао ми да проширим своје видике. Осим знања из пољопривредне производње, допринео је и упознавању нове културе једног народа и склапању нових пријатељстава, па сходно томе дугујемо велику захвалност школи, директорки и тиму професора што су нам омогућили учешће у овом изванредном пројекту. Овај пројекат је дефинитивно одредио правац у ком желим да наставим своје школовање и усавршавање. За мене је овај пројекат био незаборавно искуство које ћу памтити целог живота.

Страхиња Јовановић IV1

УМЕСТО ЗАКЉУЧКА

Циљеви и задаци пројекта мобилности у потпуности су испуњени, јер:

Ученици су стекли нова знања и вештине из области органске производње у повртарству, сточарству и винарству;

Имали су прилике да теоријска знања, стечена у школи, свакодневно примењују у производњи;

Стечена искуства су побудила интересовање и мотивацију ученика за рад у струци;

Ученици су ефикасно функционисали као чланови тима са јасно дефинисаним задацима у групном раду;

Током рада у производњи, ученици су јачали осећај одговорности у раду и радну дисциплину;

Спроводили су организационе одлуке ментора;

Поштовали су и примењивали мере сигурности и заштите на раду, што је резултирало безбедним и сигурним радом;

Спровођене су мере хигијенско-техничке заштите и HACCP стандарда;

Током читавог процеса мобилности, ученици су показали посебну одговорност за примену мера заштите животне средине;

Наши ученици су имали прилику да упознају услове за рад и структуру организације домаћина, њен начин рада и доминантне делатности. Осим тога, упознали су неке од локалних туристичких потенцијала Бугарске: град Сандански, зимски центар Банско, и бању и центар области Благојевград. Превоз групе ученика и наставника, у одласку, доласку, током практичног рада и током реализованих излета био је потпуно безбедан и беспрекорно организован. Током рада на пракси, ученици су показали изузетно занимање за већину радних места, радили су сваки поверен посао, и није било никаквих проблема. Рад ученика одвијао се под непосредном контролом шефова појединих одсека и радника у организацији, а безбедност и понашање ученика контролисали су радници школе. На свим местима ученици су похваљени, а похвале су добили и од власника фирме. Боравак ученика и радника школе у граду Сандански био је безбедан, пријатан и добро организован. Понашање ученика, у целини, било је беспрекорно. Излети су били добро организовани, информативни и поучни.

Сматрамо да су ученици доживели интензивно и незаборавно искуство.

Остаје нам да се надамо да ће све то утицати позитивно на њихов живот и каријеру.

Наградне екскурзије

Солун

У наградној екскурзији за одличне ученике Општине Алексинац, коју је организовала Канцеларија за младе, учешће је узело тринаест ученика Пољопривредне школе „Шуматовац“ који су у пратњи својих професора кренули пут Солуна у суботу, 19.10 у 00:30h.

У друштву својих вршњака из Техничке школе „Прота Стеван Димитријевић“ и Алексиначке гимназије, пут је протекао брзо, а сутрадан смо уживали у чарима Солуна, једног од већих градова у Грчкој. Најпре смо посетили српско војно гробље Зејтилник. То гробље симболично чува и води бригу о њему један времешни старина, који се зове Ђорђе и он је потомак солунског ратника.

Затим је уследило разгледање града и његове прелепе панораме. Онда смо посетили једну од највећих знаменитости града Солуна, а то је црква Светог Димитрија. Ова прелепа црква испод има бројне катакомбе. Иначе Свети Димитрије је значајан по томе што се у прошлости сматрао заштитником града Солуна. Ова црква долази из византијског периода, то је било златно доба Солуна, када је он представљао један од важних центара Византијског царства. После овог знаменитог здања посетили смо још једну важну дестинацију града Солуна, а то је Аристотелов трг. Овај трг је добио назив по чувеном грчком филозофу и мислиоцу Аристотелу, који потиче из античког доба. Потом смо посетили Белу кулу, која се налази у близини луке Солун, која је врло значајна, не само за Грчку, него и за читав Балкан и југоисточну Европу. На крају ове посете имали смо врло интересантну вожњу бродићем, где смо осетили све чари и мирисе Егејског мора. И посетили смо модеран део Солуна, који је врло урбан и савремен део града, један од тих здања је и тржни центар „Космос“, где смо могли да видимо и купимо најпознатије светске брендове. Моји утисци са ове екскурзије су предивни, шта више рећи, већ да жељно ишчекујем следећи тренутак када ћу поново доћи у Солун.

Марина Радовановић, IV/1

Београд

Група ученика и наставника Пољопривредне школе „Шуматовац" је 1. јуна, у суботу, посетила Београд. Ово је била стручна посета сајму акваристике и тераристике који је одржан у **Јавном акваријуму и тропикаријуму**, а тиме је наша школа наградила своје одличне ученике, учеснике ваннаставних активности, успешне такмичаре… На сајму су се ученици упознали са начинима чувања рибица, рептила и инсеката и узгојем специфичних биљака. Посета је била врло занимљива и поучна. Поред сајма ученици су посетили и **Ботаничку башту „Јевремовац“** где су се упознали са многим ендемичним и ретким врстама биљака. Било је просто очаравајуће јер су биљке биле прелепе и цела башта је предивно уређена. Незаобилазна локација био је **Храм Светог Саве**. Целокупна посета је одлично прошла, ученицима се допала и радо бисмо је поновили наредне године.

Марта Марјановић, IV/2

Стручне екскурзије

Посета 86. Међународном сајму пољопривреде у Новом Саду

Путовање је догађај који увек буде занимљив и који у највећем броју случајева служи људима да се опусте. У суботу 2. маја у пола седам ујутру смо се окупили на старој аутобуској станици у Алексинцу. Након што смо се сви окупили кренули смо ка Новом Саду на сајам пољопривреде. У аутобусу је била прелепа атмосфера, а путовали смо преко четири сата са паузама за одмор и окрепљење. Када смо стигли на сајам, имали смо слободно време до 18h поподне. Било је превише промотивног материјала на штандовима. На сајму смо видели различите моделе трактора, машина и разне врсте животиња. Било је различитог алата за рад, од маказа за резидбу до комбајна и свега осталог. Животиња је било од хрчака, па све до различитих кокошака, зечева, коза, бикова, коња, оваца и свиња. Било је и различитих игара, а највише нам је пажњу привукла игра враћање приколице у рикверц без обарања бала сена које стоје око ње. Било је разних узорака ђубрива. Након напорног, али и веома едукативног обиласка сајма дошло је време да се крене кући. Неки су део времена посветили шетњи по прелепом Новом Саду и отишли до Петроварадина. У 18:30 смо се сви окупили и кренули кући пуни лепих утисака.

Сашка Сретеновић II/1, Анђела Ђорђевић II/1,

Милан Миленковић II/1, Вукашин Стојановић II/1

„Дис Тодоровић"

Завршили смо трећу годину средње школе. Као и после сваке завршене године, следи феријална пракса преко лета, која траје 15 дана. До сада сам практичну наставу обављао у школи, овог лета био сам у Ражњу. Пошто као предмет имамо воћарство, професорка Јасница Јовановић нам је омогућила да идемо у воћњак у Ражњу који се зове „Дис Тодоровић". На пракси сам био са Младеном Јанковићем и Марком Васићем. Воћњак се простире на 2ha, а главна сорта је златни делишес. Воћњак је опремљен противградном мрежом, бетонским стубовима, наводњавањем кап по кап и има многе друге ствари. Власници су се према нама опходили врло лепо и били веома коректни. Радно време нам је било од 8 до 12 сати. Затекли смо се у периоду кад је било проређивање јабука. Није било много рада, стекли смо нова искуства и упознали се са многим стварима. Дана 11.6.2019. имали смо посету нашег одељења, које је са професорима, Јасницом и Вучином Милетићем, посетило плантажу. Спровео сам их кроз воћњак и показао како се проређује. Тог дана нас је власник пустио мало раније да бисмо са одељењем ишли у посету манастиру Свети Роман.

Лазар Радојевић, IV1

Посетили смо...

МАНАСТИР СВЕТОГ РОМАНА У ЂУНИСУ

Једна од највећих светиња Епархије нишке, а уједно и једна од најстаријих светиња је свакако манастир Светог Романа. Манастир се налази у доњем току Јужне Мораве, близу њеног ушћа, односно близу спајања са Западном Моравом код Сталаћа. Географски манастир припада Мојсињској гори, која је некада обухватала више од двадесет манастира или метоха појединих манастира.

Према неким историјским подацима почеци овог манастира везују се још за 9. век. Имамо записе из којих се јасно види да манастир своје име поносно носи већ неких скоро хиљаду година, још из времена пре династије Немањић. Неки прецизнији датум оснивања манастира није познат, као што није познат ни ктитор првобитне светиње. Најстарији писани податак о манастиру налази се још у повељи византијског цара Василија II која потиче из 1019. или 1020. године.

Према том податку, манастир је добио име по пустиножитељу, преподобном оцу нашем Роману, чудотворцу и угоднику Божијем, који се у овим крајевима подвизавао пре више векова. О самом оцу Роману и његовој личности постоје најмање две верзије, које научно нису ни доказане, нити потврђене. По првој верзији, преподобни отац Роман је био ученик и следбеник чувене Охридске школе из IX века. Док је према другој, он припадао групи синаита који су испред турске најезде избегли у Србију током XIV века. Као што постоје две верзије приче у вези саме личности преподоног оца Романа, тако имамо и две верзије прича о томе ко је подигао манастир. Према првој верзији, односно према једном предању, малу, скромну црквицу су подигли поштоваоци и поклоници свечевог гроба, док је према другом предању овај храм подигао свети кнез Лазар, неких десетак година пре Косовског боја. Као и многе друге светиње, ни овај манастир није избегао судбину пљачкања, паљења и рушења, да би на крају сасвим опустео. У том стању запуштености био је све до пред крај XVIII века, када добија садашњи изглед и величину.

Гробница преподобног оца Романа налази се у посебној просторији са јужне стране манастирске цркве. На његовом гробу се свакодневно читају молитве за различите потребе народа и прибележена су многобројна чуда исцељења. Непосредно пред улаз у манастир, при дну потока, налази се извор свете воде. Према неким постојећим подацима у време владавине Турака, у Светом Роману је постојала школа у којој су се обучавали свештеници, народни учитељи и монаси. За време Првог светског рата у манастиру је по благослову тадашњег епископа нишког господина Доситеја радио „Дом Свете Јелене“, који се другачије називао школом милосрђа, а по његовом завршетку, у манастиру је отворена прва основна школа за оближња села. У ратном периоду, посебно у време Карађорђевића, манастир је био нека врста ратне болнице, како за војнике, тако и за цивилна лица. У порти овог манастира сахрањен је и руски племић и добровољац, пуковник Николај Рајевски, кога је Лав Толстој узео за главног јунака свог дела „Ана Карењина“, грофа Вронског. На захтев његове мајке, његово тело је пренето у Русију, док му је срце враћено у исти гроб, који је након тога скромно обележен и до данас се налази у манастирској порти.

Манастир је потпуно реновиран и обновљен. Још већи значај има обнова духовног живота у манастиру. Од Васкрса 2013. године ово је још један манастир у коме се **одвија свакодневна литургија.** Свако вече служи се вечерња са јутрењем и првим часом, док се у-

јутру служе правило, трећи и шести час са литургијом у наставку. После литургије, за вернике је уприличено послужење у манастирској трпезарији које је зачињено духовним разговорима са оцем игуманом и оцем Влајком. Гости у свештеном чину добијају прилику да беседе или у цркви или у трпезарији за верни народ. Манастир свакодневно има јако велики број посетилаца, било да су то путници намерници или само случајни пролазници који су на путу видели таблу за манастир. Међутим, посебна радост и живост се осети приликом припремања манастирске славе која се обележава **29. августа**, када се и прославља **Преподобни отац Роман**.

Никола Јанковић, IV/2

Практична настава пољопривредних техничара, стручне екскурзије, предавања...

Ученицима **четврте године образовног профила пољопривредни техничар** главни предмет у току целе школске године је сточарска производња. Газдинства на којима обављамо праксу налазе се у околним селима. Газдинства се налазе у селима: Горњи Љубеш, Рутевац, Житковац и на два газдинства у Лужану. Газдинства се претежно баве сточарством, то јест, млечним говедарством и товом јунади. Све што научимо у школи из предмета сточарска производња и пољопривредна техника, реализујемо у стварности. Послове које обављамо су обично храњење животиња, одржавање хигијене, мужа крава, припрема хране. Ја са још четворо ученика праксу обављам у **Горњем Љубешу** на газдинству Дејана Петровића. Ово породично газдинство се дуги низ година бави сточарском производњом. Послове које обављамо су обично храњење животиња, одржавање хигијене, мужа крава, припрема хране, појење телића. Када обрађујемо лекције које се тичу исхране уз помоћ професора на пракси рачунамо хранљиве вредности концентрованих хранива, као и процес њихове производње. У прилици смо да видимо и процес производње кабастих хранива као што су силажа и сенажа и одређујемо њихове хранљиве вредности, па сходно томе припремимо одређену количину хранива за један оброк. Праксу обављамо увек петком од 7 до 12 часова. Један наш уобичајен радни дан се састоји из доласка на газдинство и пресвлачења у адекватну опрему, одржавање хигијене, то јест, чишћења лежишта код крава. После тога следи дезинфекција, прање вимена и измузавање првих млазева млека. Када је све ово обављено уз надзор власника газдинства или професора приступамо машинској мужи крава. По завршеној мужи следи храњење животиња прво кабастим хранивима, сеном, затим силажом или сенажом и на крају следе концентрована хранива која се састоје од више врста житарица (кукуруз, јечам, пшеница, сојина и сунцокретова сачма, разни премикси и минералне материје које служе као додатак исхрани). Пошто су фарме на којима обављамо праксу савременије и већи део послова је аутоматизован, доста тога научимо и о пољопривредној механизацији. На пример, када из пољопривредне технике учимо машине као што су: пресе, мешаоне, косачице, млинови, музилице и системи за мужу све што научимо можемо применити у пракси као и проучити њихове делове и начин рада. Дешава се да присуствујемо тељењу крава или пак вештачком осемењивању. Наравно пракса није само рад већ имамо и времена за дружење и шале.

Сматрам да имамо одличну практичну наставу, доста тога научимо и сазнамо и од власника газдинстава, као и од предметног професора.

Страхиња Јовановић, IV/1

Срба Трифуновић из **Лужана,** бивши је ученик Пољопривредне школе „Шуматовац“, а такође и сарадник Пољопривредне школе, има своју фарму на којој ученици обављају практичну наставу. Обрађује 70 ha земље и има 81 грло стоке. Он сам са својом женом Јованком брине о свом имању. Срба на свом имању има 6 трактора, тањирача, четворобраздне плугове, подриваче и силажни комбајн, све то служи за обраду и припрему сточне хране. Ученице IV1 образовног профила пољопривредни техничар обављају практичну наставу сваког петка, коју води професор Дула Костов. Ученице тамо раде највише око крава и припремања сточне хране, са мужом почињемо на пролеће. Пракса по фармама омогућава и припрему за практичан део матурског испита, као што је мужа крава, припремање сточне хране... Андријана Вељковић, IV/1

У оквиру праксе обишли смо **плантажу јабука у Жучковцу,** под називом „Terra optima“. Плантажа је основана 2013. године. У обилазак нас је водила професорка Јасница Јовановић. Плантажа се простире на 60ha, а засад јабука на 33ha. На плантажи су засађене книп саднице које рађају још у првој години, наводњавање се ради преко система кап по кап. На плантажи посађено је 5 сорти: гала, фуји, грени-смит, црвени делишес и зелени делишес. У обиласку смо видели базене за наводњавање, гаражу где стоје машине потребне за рад у воћњаку. Нисмо могли да улазимо у воћњак јер је дан пре нашег доласка рађена заштита.

Милијана Павловић IV1

Професионална пракса ученика пољопривредне струке одељења III/1 организована је у виду обиласка **расадника и фарме у Великом Шиљеговцу**. Наши будући стручњаци у области пољопривреде и сточарства усвршавају своје знање. У повратку посетили су манастир Покрова Пресвете Богородице у селу Ђунис.

Производња јагода у заштићеном простору – сорте Clery i Alba.

Пољопривредна школа је присуствовала регионалном саветовању из области воћарства у Регионалној привредној комори за топлички, пиротски и нишавски округ.

Пољопривредна школа ,,Шуматовац“ на сајму ,,Зоотика“ у Солуну, 2.2.2019.

Из пројекта „Семинари за фармере – сектор пољопривреде и сточарства“

Пољопривредна школа ,,Шуматовац" из Алексинца осмислила је пројекат „Семинари за фармере“ који има за циљ едукацију и пружање стручне помоћи свим становницима Алексинца који се баве пољопривредом или сточарством.

Војвођанска банка је донирала рачунаре који ће допринети унапређењу пољопривредне производње у локалној заједници.

2.4, 12.4. и 16.4.2019. представници Пољопривредне саветодавне стручне службе Ниш одржали су **предавања за ученике и наставнике пољопривредне струке.** Предавачи су били саветодавци ПССС Ниш: Сузана Рашић, Гордана Цветковић, Тања Живковић, Саша Станковић и Иван Рангелов.

Теме предавања су биле:

1. Поправка физичких и хемијских особина земљишта;
2. Прогнозно-извештајна служба у воћарству и виноградарству;
3. Заштита шљиве;
4. Технологија производње шљиве;
5. Утицај агротехничких мера на производњу кукуруза;
6. Заштита кукуруза.

Реализација практичне наставе из Воћарства на школској економији. Сетва семена у семеништву за производњу генеративних подлога воћака.

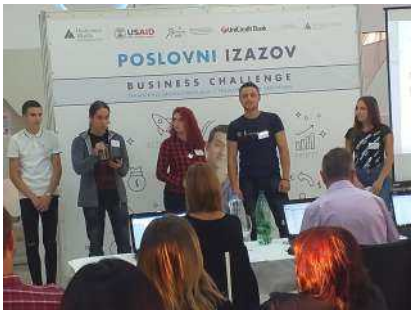

Пољопривредна школа је узела учешће у такмичењу средњошколаца у предузетничким вештинама ,,Пословни изазов“.

„Да је лако, пчеларством би се бавио свако“

Пчеларство је једна од најризичнијих грана привреде. Бавити се пчеларством другим речима значи имати фабрику под ведрим небом. Без обзира на све ризике, пчеларством се почињу бавити многи. Најчешће су то особе са добрим примањима и сигурним пословима, па им пчеларство дође као хоби и прилика за одмор и релаксацију. Пчеларство је такође и изазов за оне који желе егзистенцију као једини извор прихода. Често се чује да ту има новца без много муке. Међутим, већина врло брзо доживи разочарење и одустаје. Само упорни и истински заљубљеници у пчеле остају. Да би се бавили пчеларством потребно је финансијско улагање и знање које није никад довољно. Пчеларство је наука која се стално изучава и усавршава. Поставља се питање колико има смисла бавити се пчеларством, ако гледамо економску рачуницу. Колико год истински бити заљубљен у пчеле, мора бити и економске користи, јер без обостраног интереса нема задовољства. У данашње време није лако бити пчелар. Велика је одговорност на њему. Са једне стране мора да се брине о животу пчела, а са друге стране производи од пчела се користе као храна и лек за људе. Због тога пчелар има велику одговорност у раду и управљању пчелињим заједницама и производима од пчела. Без обзира колико је тешко бавити се пчеларством, пчелару је најтеже пребацивање празних наставака којих је сваке године све више.

А сада одакле ја у пчеларству? Како сам почео са пчелама?

Када смо добили жена и ја плац са старом кућом и мало земље у оближњем селу Доњи Адровац. године у слободно време смо гајили воће и пекли ракију. 1999. године умро ми је отац који је имао у мом родном селу једну кошницу пчела. Пошто није нико могао да се брине о њој, ја сам је дотерао код мене у Доњи Адровац. Пошто је успешно преживела зиму, следеће године сам добио још један рој од мога газде где сам становао, Славка Матејића и тако почео са два друштва. Временом сам друштва умножавао, некад више, некад мање, било је и губитака, тако да данас пчеларим са око 45 друштва. Када сам почињао да пчеларим, један стари пчелар ми је рекао: „Ако хоћеш да будеш пчелар мораш да будеш и столар“. Послушао сам га и купио столарску машину, тако да су све кошнице на пчелињаку мојих руку дело.

Данас су ми пчеле највећа преокупација. Ко не воли пчеле он не може да схвати да нема већег задовољства од уласка у пчелињак, нарочито у пролеће, када су у радном расположењу. Трава зелена, жути маслачак се расцветао, воће замирисало, а звук који долази из кошнице је нешто попут терапије. Када одем у село, када изађем из аута прво обиђем пчелињак, погледам сваку кошницу, па тек онда откључавам кућу. Волим да седнем међу кошнице, да пијем јутарњу кафу и гледам како пчеле тешке са товаром слећу и улазе у кошницу. Дешавају се и уболи. Када су неповољне временске прилике или нема паше, а треба да се нешто одради, или ако се у раду жури онда оне кажњавају. Временом се пчелари навикну, па није толико страшно. Опасно је ако је особа алергична. Ја лично више реагујем на ујед комарца него пчеле.

Међутим, у пчеларству није све ружичасто. Пчеларење је из годину у годину све теже. Мењају се климатске прилике. У нашем крају једина паша је багремова која је врло нестабилна. Дешава се да рано процвета, а пчеле нису довољно развијене, или су неповољне температуре па не меди, или брзо прође, често у нижим крајевима измрзне. Због тога се многи пчелари одлучују за селидбу пчела. У новије време честе су тровања, краће кошница, а постоји проблем са појавом фалсификованог меда на тржишту.

Без обзира на све те проблеме, они који воле пчеле не одустају. У једном часопису сам наишао на један занимљив и веома поучан чланак где пчеле упоређују са људима:

„Пчела је створење које је бар у једном веома слична човеку: брине се за будућност. У добра времена ради за зле дане, лети за зиму. Али ако се те исте пчеле преместе у тропске крајеве, где целе године цвета цвеће, оне ће престати да производе мед. То им није потребно, јер им не прети опасност да нестане цвећа. Кад нема бриге за зиму нема ни меда. Дајте људима бригу и они ће се покренути. У њима ће се пробудити морална или стваралачка снага и они ће нешто предузети. **Не вреди младе оставити да расту у благостању и ослободити их свега што служи за развитак и коришћење њихове снаге. Стално обиље средстава и хране претвара људе у трутове.“**

Дула Костов, професор

Удружење за заштиту, одгој и проучавање животиња, „ЗОО ПЛАНЕТ", Ниш

ЗБРИНУТА ИЗУЗЕТНО РЕТКА ВРСТА ПТИЦЕ У НИШУ

У Нишу је дана 3.11.2019. године, у дворишту једне фирме, пронађена изузетно ретка врста птице. Она је у раним јутарњим часовима пала у двориште фирме мислећи да је на том локалитету језеро, због преламања светла које су одавали рефлектори. Птицу је пронашао ноћни чувар и преузео је, а она се није опирала јер се на сувом ова птица не може кретати, а ни полетети.

У питању је риђогрли морски гњурац (Gavia stellata). Она је веома ретка зимовалица и пролазница кроз Србију. Среће се редовно у малом броју - појединачне јединке или мање групе на Дунаву и великим акумулацијама јужно од Саве и Дунава. Нема података о налазима на подручју Ниша. Врста се налази на црвеној листи црвене књиге птица Србије као угрожена. Претпоставља се да је птица помислила да је испод ње језеро и ударила о тло. Срећом није повређена и уз подршку и стручну консултацију Завода за заштиту природе и контролу Републичке инспекције за заштиту животне средине, птица ће бити враћена у природу.

Проналазак птице пријављен је нашем удружењу где смо је преузели и пружили помоћ. Када је установљено да птица нема већих повреда, у сарадњи са Заводом за заштиту природе Србије враћена је у језеро надомак Ниша како би успела да полети и настави свој пут.

ТУРИЗМОМ ЧУВАМО ТРАДИЦИЈУ

Једномесечни пројекат, тродневна манифестација, више од 20 учесника, 130 изложених животиња, преко 2000 посетилаца, витезови и њихове дивне даме, Оливер Катић и зелена екипа „Зоо Планета" у служби Чувара традиције!

У оквиру пројекта „Туризмом чувамо традицију" који је финансирао Секретаријат за пољопривреду и развој села града Ниша, одржана је тродневна манифестација на којој су представљени стари занати. Показали смо вам како изгледа стреличарство и мачевање, имали сте прилику да осетите дражи јахања и уживате у домаћем вину, соковима, магарећем млеку, да пробате природне зачине и чајеве, производе од меда, да видите како изгледају ручно прављени сапуни од потпуно природних састојака, видели сте како изгледа орезивање копита и поткивање коња. Све то у природном амбијенту и поред дивних животиња и аутохтоних раса, које, нажалост, ретко имамо прилике да сусретнемо. На изложби аутохтоних раса представљена је крава буша, биволица, балкански магарци, домаћи брдски коњ, коњ нониус, балканске козе, сврљишке овце, свиња мангулица, кривовирске овце, каракачанске овце, кокош сомборске капорке у више мутација.

На манифестацији су представљене и туристичке локације општине Пантелеј које су туристи могли да обиђу на коњима.. Сеоски туризам, може да буде и уживање и активни одмор и Нишлијама је све то близу града. Кад пожелите да побегнете за викенд од градске гужве, кад пожелите чист ваздух, природу, дружење са животињама., чекамо вас у „Зоо кутку".

Марко Бошковић, IV/2

Интервју са мр Виолетом Милетић

Двадесет пет година радите у нашој школи. Награду ,,Најбољи едукатор Србије“ сте добили 2015. Тада је Ваш рад препознат као изузетан и сврстани сте у ред најбољих у нашој држави. Ове године сте успели да превазиђете сопствени успех?

Да, 2015. сам била једна од најбољих од више од 70.000 просветних радника Р. Србије. Ове године сам стекла звање најбоље на територији свих бивших југословенских република. Конкуренција је била много већа него 2015, па је самим тим ово признање значајније.

Ваш рад су препознали, као један од најуспешнијих у држави, и тиме што је Ваша биографија публикована у књизи ,,Лексикон стваралаца“? ,,Лексикон стваралаца“ је?

Посебна ми је част, што се међу најзаслужнијима у просвети крајем прошлог, и почетком овог века, нашло и моје име. Можда је најбоље објашњење Лексикона проф. др Грозданке Гојков која је написала: ,,Импресирају стваралачка и професионална остварења...реч је о задатим високим стандардима компетенција и самоодређења у свим професионалним аспектима, као вредностима од највећег значаја, које сигурно крче пут ка достојном месту професије. Нека је част свима у овој монографији, јер јој на такав начин служе“.

Како сте успели?

Нескромно, морам признати да је моја радна биографија сада на 14 страна. Лакше је да упутим на поменуту књигу, или боље, на мој сајт mscmiletic.weebly.com. Сада могу само допунити неким активностима, и то из ове године, којих, рецимо, тамо нема.

А те нове активности су?

Од прошле године сам била, и сада сам укључена и у рад на три пројекта. Као један од најбољих едукатора Р. Србије, била сам позвана да учествујем на пројекту ,,Знање без граница“ у коме сам учествовала у раду на унапређењу наставе, и унапређењу ученичких компетенција. Могу се захвалити и мојој директорки што ми је и ове године поклонила поверење да учествујем, као део тима, у пројекту Еразмус+. Учествовала сам и у пројекту „Отворено образовање у Србији” који је спроводо Центар за образовне технологије на Западном Балкану у сарадњи са Рачунарским центром Универзитета у Београду. Радим на популаризацији наше школе: примере добре праксе школе, али и своје личне примере, несебично делим са колегама широм Србије. Ове године сам, на пример, одржала више таквих предавања у Параћину. Гостовала сам у две школе, и држала предавања и колегама и ученицима, и то у основној школи ,,Стеван Јаковљевић“ и Средњој технолошкој школи. Држим радионице и предавања на конференцијама. На пример, сада је то било на конференцији Најбољих едукатора Р. Србије, где сам држала радионицу ,,Прва степеница успешног предузетништва“, колегиницама и колегама који су такође најбољи у Р. Србији, у циљу стручног усавршавања, и размени добрих пракси.

Постоји ли још нешто што је куриозитет у Вашем раду?

Пошто знам да знање нема границе сматрам да ја увек могу и морам више. Рецимо ове године сам стекла још два звања: инструктора стратегије за успешан јавни наступ, чиме сам стекла знање помоћу кога, уз сертификат који поседујем, могу радити и са колегама и са ученицима у тој области. Такође сам стекла и сертификат ,,Инструктора здравља“ што значи да ћу организовати и предавања и радионице из ове области, мада већ пар година организујем стручна предавања у оквиру ове теме, на међународној манифестацији наше школе ,,Пекарски дани“.

Да ли уводите новитете у свој рад?

Свакако. Не само у свој рад, већ померам границе и у просвети. Сваке године одржим, неки огледни или угледни час. Ове године сам одржала такав час у Параћину у основној школи ,,Стеван Јаковљевић“. На основу искуства у раду на КВиС-у, наставник из средње школе радио је са ученицима нижих разреда основне школе на професионалној орјентацији.

За крај?

Ја се водим латинском изреком Non scholae, sed vitae discimus. Све што радим, радим због својих ученика и за њих. А то могу квалитетно урадити ако стално унапређујем себе и свој рад. Али важније је то, што и своје ученике учим томе. Да они буду успешни и срећни људи.

ПРОЈЕКАТ **FAIR III** ЗА МЛАДЕ

Учешће у пројектима које доприноси остваривању подршке ученицима, означио је још један пројекат за који је **Пољопривредна школа „Шуматовац“** конкурисала и изабрана као једна од шест школа Нишавског управног округа. Заједно са гимназијом „Светозар Марковић“, „Школом моде и лепоте“, Основном школом „Вук Караџић“ и „Радоје Домановић“ из Ниша и школом „Иван Горан Ковачић“ из Нишке Бање, учествује у пројекту „Fair III за младе“. Пројекат подржавају удружења „Освит“ и „Нада“ уз финансијску подршку хуманитарне организације CARE International, Balcans.

Пројекат обухвата едукацију четрдесеторо ученика школе у оквиру вршњачке обуке Y – Млади, чији је циљ неговање иновативних приступа у превенцији родно заснованог насиља и промоција здравих животних стилова код младића и девојака. Пре ове обуке, ученици наше школе су прошли тренинг за вршњачке едукаторе, који ће омогућити да буду партнери у промовисању родне равноправности и превенцији насиља међу младима, неговању здравих стилова живота, не само у нашој школи, већ кроз могућност ширења мреже у друштвеном окружењу, након завршетка пројекта.

У периоду од 12 -15.11.2019. године, у Регионалном центру у Нишу је одржан тренинг који су похађала 22 полазника из поменутих школа. Нашу школу су представљала двојица ученика од којих је Јован Златковић, ученик III З, изабран за лицензираног вршњачког едукатора.

Наредни кораци предвиђају реализацију обука у школи у чему ће вршњачке едукаторе подржати наставници и сарадници школе.

Потписивање меморандума између представника УР „Освит“, хуманитарне организације CARE International Balcans и Пољопривредне школе „Шуматовац“ у оквиру овог пројекта, обављено је 8.10.2019. године. Свечаност је пратила медијска промоција, која доприноси видљивости наше школе у окружењу и препознавању њене улоге у неговању толеранције, хуманости и прихватања различитости међу младима.

Интервју са учеником генерације, Милошем Стојановићем

Пољопривредна школа ,,Шуматовац" је изузетно поносна увек када има овакву свестрану и целовиту личност међу својим матурантима. Сем одличног успеха у школи и на такмичењима у струци, Милош је свесрдно учествовао у свим ваннаставним активностима, секцијама, радионицама. Рецитовао је, глумио, био репортер, успешан предузетник у ученичкој компанији, успешно представљао школу у многим међународним разменама. Изнад свега, како истиче његов одељењски старешина, Весна Милановић, био је добар човек и омиљени друг, па је одлука да њега прогласимо учеником генерације била лака и спонтана. Још више смо били поносни када смо видели да је уписао жељени факултет у својој ветеринарској струци и то са **максималним бројем бодова, као први на ранг листи**. Замолили смо га да нам нешто каже из свог угла о свему томе и о својим тренутним преокупацијама.

Које такмичење сматраш својим највећим успехом?

Такмичење на ком сам учествовао је било стручно **такмичење из области ветерине на нивоу Републике Србије.** Учествовала је 21 школа смера ветеринарски техничар. Одржано је у Смедереву, у априлу 2019.Такмичење је било сачињено из писменог и практичног дела. Писмени је садржао задатке из области болести животиња, клиничке дијагностике и фармакологије, а практични из основа хирургије (припрема инструмената за хирушку интервенцију) и апликовање лека интрамускуларно или субкутано. На такмичењу сам успео да освојим **6. место**, што је одличан пласман, с обзиром да се ради о такмичењу на нивоу целе земље.

Додела диплома ученицима генерације одржана је на Белом двору. У каквом сећању ти је остао тај дан?

Што се тиче одласка на двор и доделе диплома за ђака генерације, било је то средином јуна. Ишао сам са разредном и својом мајком, а са нама су још ишла и два ученика, из Алексиначке гимназије и Техничке школе. То је била церемонија где су краљ и краљица Карађорђевић додељивали дипломе за ученике генерације из целе Србије и мислим да су укључили Републику Српску.

У ком смеру тече твоје даље школовање? Што се факултета тиче, уписао сам **Факултет ветеринарске медицине у Београду.** За пријемни сам полагао хемију и биологију и остварио сам максималан број поена, обезбедивши себи прво место на ранг листи. Факултет је веома захтеван и захтева константан рад, учење и ангажовање. Треба волети то и наћи позитивну страну у свему што се ради. Прва година је за сада доста напорна и исцрпљујућа, али може доста тога да се научи, имамо стално занимљиве експерименте на вежбама.

Из школског живота издвајамо...

Републичко такмичење **из математике** у подручју рада пољопривреде, производње и прераде хране одржано је од 12. до 13. априла у Сурдулици, у организацији Пољопривредно– шумарске школе ,,Јосиф Панчић“. Из наше школе за први разред такмичио се Стефан Радивојевић, за други Сања Јеремић, а за трећи Марта Марјановић. Марта Марјановић се поново високо пласирала и освојила треће место. Такмичење је било добро организовано. Између осталог, посетили смо и Власинско језеро.

Дивна Благојевић,

Ученици Пољопривредне школе ,,Шуматовац" на конкурсу Књижевног клуба ,,Велимир Рајић" из Алексинца одазвавши се у великом броју пишући инспирисани темом Пролећне мисли, остварили су запажен успех. У уторак, 10.9, у просторијама Градске библиотеке ,,Вук Караџић " уручене су дипломе и захвалнице нашим награђеним ученицима, њиховим менторима и школи. Прво место освојио је ученик IV-2, Ђорђе Анђелковић, а треће место Марта Марјановић из IV-2, ментор Драгана Ранђеловић. Друго место освојио је ученик Никола Мијатов из I-2, ментор Снежана Станковић.

Први међународни фестивал младих пекара одржан је у Нишу, маја 2019. Организатор је била Прехрамбено – хемијска школа Ниш. У току три дана ученици су се такмичили у више категорија. Ученици наше школе Божиновић Мирослав и Ракић Никола, са ментором мр Милетић Виолетом, су на Првом међународном фестивалу младих пекара, освојили другу награду.

У Алексинцу марта месеца, под покровитељством Општине је одржан ,,15. Фестивал меда“. Ученици 2. и 3. разреда образовног смера – пекар су, под менторством мр Милетић Виолете и Стефановић Олгице, као и сваке године, узели учешће као излагачи на овом Фестивалу, презентујући своје производе од меда. Кроз израду разних врста колача, ученици су показали практичну примену медарских производа, те је штанд наше школе био један од најпосећенијих.

Штанд наше школе у Пироту

Трећа Пекаријада одржана је у Београду у организацији фирме Lesaffre као и додела награда победницима у свечаној сали Мадленијанум. Представници наше школе били су гости на овој манифестацији и тако подржали сарадњу коју наша школа традиционално има са фирмом Lesaffre на ,,Пекарским данима“.

Рукометна екипа ПШ ,,Шуматовац" са тренером Мирелом Стојановић освојила је 2. место на општинском такмичењу.

У оквиру многих активности Тима за КВиС, ученици завршних разреда, заинтересовани за тражење посла одмах по завршетку школе су обишли Националну службу за запошљавање са мр Милетић Виолетом. Упознали су се начином рада ове установе, како да се пријаве за посао, те о њиховим правима, али и обавезама. Тамо је била и група ученика који желе да наставе школовање, где су разговарали са њиховим каријерним саветником. Ученици који желе да наставе школовање су са мр Милетић Виолетом посетили сајам професионалне орјентације у Нишу. Тим КВиС-а под руководством мр Милетић Виолете је узео учешће и на 5. Сајму школских тимова за КВиС у Београду.

Пољопривредну школу ,,Шуматовац" на Општинској смотри рецитатора ,,Песниче народа мог" представили су ученици: Марина Радивојевић, Страхиња Јовановић и Младен Јанковић из одељења III/1. Друго место у категорији старијег узраста освојио је Младен Јанковић стиховима ,,Псовке нежности " Мирослава Мике Антића. Ментор ученика била је Драгана Ранђеловић.

Читалачки кутак

★ ★ ★ ★ ★ ★ ★

БОГАЋЕЊЕ ШКОЛСКЕ БИБЛОТЕКЕ

ТОП 3 - романи са препоруком наших ученика:

,,Ловац на змајеве“, Халед Хосеини

Радња ове књиге смештена је у Кабулу где у последњим данима мира своје отаџбине, пре револуције и упада руске војске сазрева Амир, главни јунак ове приче. Ово је прича о два нераздвојна друга различитог имовинског статуса које рат раздваја и чини да се више никада не сретну. Овај роман нам говори и потреби за искупљењем, свирепој окрутности, издаји, љубави и пријатељству.

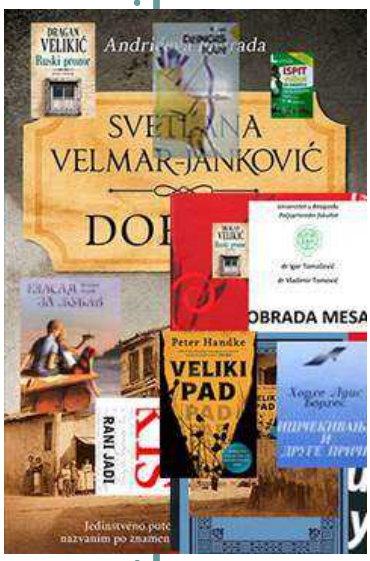

,,Теслина пошиљка“, Вања Булић

Никола Тесла је осим многих изума које је намењо човечанству један изум намењо је искључиво свом народу, а то је ,,зрак смрти". На рушевинама Народне библиотеке бива пронађено тело немачког новинара Рихарда. Сви докази воде до манастира Благовештења у Овчарско-кабларској клисури где је монах који је кључ загонетке. Књига из које се може доста сазнати о животу, раду и делу Николе Тесле.

,,Дуге ноћи и црне заставе“, Дејан Стојиљковић

Радња се одвија у пролеће 1386. у време првих упада османске војске на територије средњовековне Србије. Коњаници османлијске војске упадају у један гранични манастир и из њега односе ћивот који у себи чува тајну која је једино позната кнезу Лазару. Да би вратио ћивот, Лазар у потеру шаље припаднике реда Змаја: свог кума војводу Милана, мачеваоца Ивана Косанчића и младог витеза Милоша Обилића, свог будућег зета. У јеку потере упадају у само жариште битке за тврђаву Пирот.

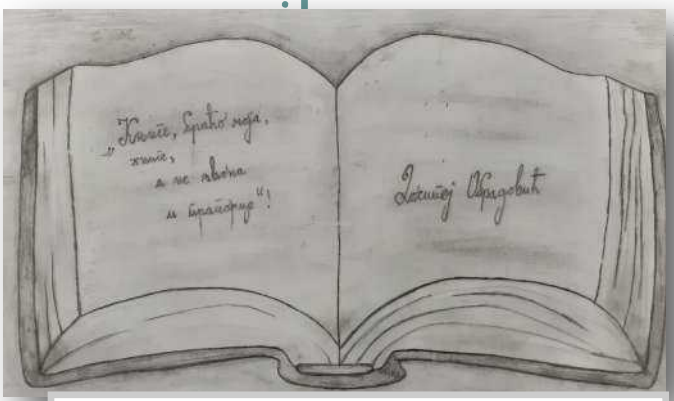

Нацртала: Марија Јоксимовић, I/1

Приредио: Страхиња Јовановић, IV/1

Љубав према књизи и читалачке навике које се преносе с генерације на генерацију, доприносе не само обогаћивању речника, већ продубљују машту, развијају креативно мишљење, помажу повезивању говорног и писаног језика. Одавно је познато да књига подстиче развој интелигенције и утиче на усвајање моралних вредности и на ширење хуманистичких порука.

Поклони појединаца и организација свесних значаја читања за развој писмености, забележени су и ове године. На полицама школске библиотеке, као дар библиотеци, нашли су се наслови познатих аутора као што је Жил Верн, Марк Твен, Данијел Дефо. Такође, стручна литература је допуњена поклонима организација и појединаца, како за време „Пекарских дана“, тако и поводом посета појединаца и група. Све је већи број публикација које пристижу у библиотеку у електронској форми од аутора универзитетских уџбеника, као подршка средњим стручним школама у унапређивању знања из стручних области.

Значајна средства за богаћење библиотечког фонда опредељује локална самоуправа као део развојних потреба школе. Из ових средстава, која су основ богаћења школских библиотека, стручна већа су предложила свој избор најзначајнијих дела. Нови наслови наћи ће се на полицама уз домаће и стране писце, песнике, научнике. Биће места за добитника најпрестижније награде за књижевност, Петера Хандкеа и дело „Велики пад“, за романе Гроздане Олујић, Светлане Велмар Јанковић, Драгана Великића, Борхеса, Киша. Дела најчитанијих писаца у току претходног периода, биће изложена уз обавезну лектиру ученика средње школе, стручне књиге и часописе и уз приручнике који доприносе проширивању знања ученика из подручја пољопривреде, производње и прераде хране. Остаје још само нада да ће школска библиотека моћи да врати део читалачке публике, односно да позове ученике своје школе да користе књиге школске библиотеке, да их не препусте прашини и забораву. Препознавање библиотеке као места на коме се дели радост читања и преношења лепих речи, дружења, места у коме станује знање, машта и креативност, задатак је свих нас.

Александра Дејановић, школски библиотекар

Наши креативци у речи и на делу...

Креативна радионица Пољопривредне школе „Шуматовац" постоји већ шест година. Сваког септембра се све већи број ученика укључује у рад радионице. Дивно је видети их како са уживањем стварају разне предмете и при том негују другарство, сарадњу, рад у групи и јачају своје предузетничке способности као о фину моторику. Ове године су направили привеске за кључеве у облику детелине и сваки обележили логом школе.

Позитивне мисли у интерпретацији наших креативаца на секцији Енглеског језика

Пролећне мисли

Погледајте, погледајте на све стране

процветале жуте лале беле, плаве

извиреле сад из траве.

Под прозором трешња стоји, мирис

шири и опија, а под трешњом, ја и она,

од мириса трешњинога,

опијени, занесени, не видесмо ништа друго,

само љубав и лепоту.

Ћутим ја, ћути она, сувишна је прича која,

ал' тишину разби глас, са јастука глава паде,

оде трешња, оде цвет, све нестаде у том трену,

кад сам чуо дреку њену...

Моја сека из досаде, а свашта јој на ум падне,

пробуди ме усред сна и шта ћу сад јадан ја?

Пролећни ме полет и на јави хвата,

потражићу савет старијега брата.

Јер љубавни јади када њега море, он постаје живљи

од планинске горе.

Он пролећну радост из чистога срца, одјек са планинског врха,

објављује свима, па љубавна брука и није разлог да одустане

и остане жртва неизвесних сумња, мука и сања својих осећања.

Јер пролећни цвет победиће свет, у нашој младости.

Треба одабрати прави тренутак, лебдети попут латице

трешњина цвета и слетети нежно на свилу њене косе,

и остати заувек у њеним пролећним мислима о љубави из младости.

Ђорђе Анђелковић, III2, I награда на књижевном конкурсу.

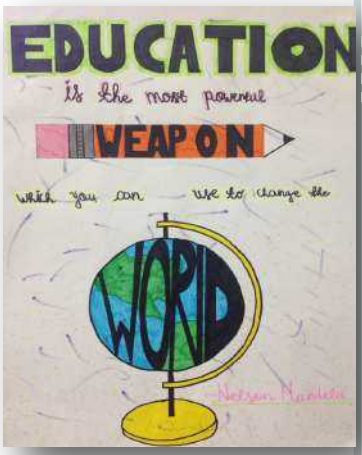

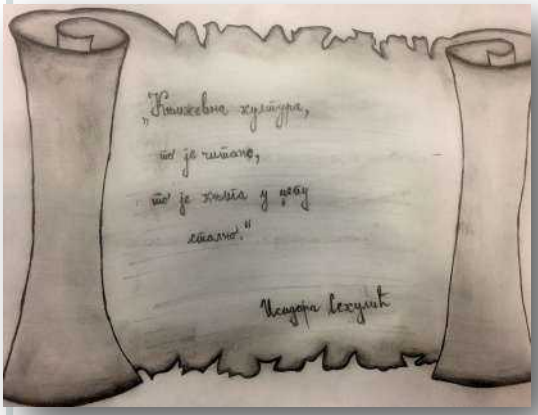

Ликовни радови: Марија Јоксимовић, Сташа Јовановић, I/1

Матуранти, дипломе нам се ближе,
драги професори, не знате шта вас стиже!!!
Јасница је питала нас често, поделила јединица шесто, а понекад и оцене лепе, да ученици од ње не стрепе.

Пет часова из сточарства дневно,
Дула нам је пред очима севн'о,
па учисмо онда врло вредно,
да свако мора да зна, каже он, то је редно.
Прскалице запамтисмо к'о песмицу,
па нам Горан даде неку петицу.
Математика ишла нам је тешко, ал' нас Дивна научила нешто.
Лектире хоће да нас смрве, Драгана каже: „Али матуру пролазите сви из прве."
Од шест времена, ми правимо три, али нам Валентина то поново лепо објасни.
Фалиће нам Вучко, Војкан, Лела, а највише разреднога врева. Претио нам прстом баш Славиша, јер каже, неће он одељење квариша.
Због школо, збогом професори, кад матура прође, признаћете, били смо увек у свему прави и први.

IV/1

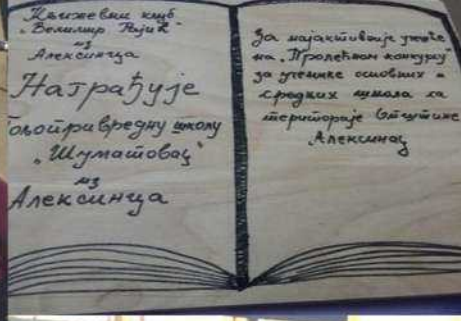

Из школског живота...

XIV „Пекарски дани“